

1 CORINTIOS

Nacharam ēsap Pabloou

Corintopienag phā deepüitarr

Chi phātarr. Pablo ich pem aawai warre comenzaa n̄we ich thür jaaunaa, "...muata Corinto phöbör eem iglesia ee chi ükha durrum kh̄unag m̄g ēsap phā deepäi chirum" a sim (1:1-2). Ichdëuta nacha Corintopienag jaauthurwi äu amau ükhajierram aajem.

Chijā kh̄un atheistta phājī. Corintopienag iekhaagta phājim. Mag am athee ajieb mamu, īchab thum "parhooba ñor n̄nuidumpierr maach dënjo maach Pör Jesucristoog jēeujem kh̄un atheistata" phājim (1:2). Chi Corinto Grecia durram phöbör ajim aajem, phöbör pōmaam. Mag phöbör pōmaam aawai īchab ag ee nem khaigbamjā nem kh̄irpierr oojeejim anaabá. Maguata īchab ñor pōmjā deuem durrmua bēenaa durrpierramta mercanciajā kh̄irpierr paraa ajim aajem.

Mag Corinto phöbör ee judionaan khabam kh̄unta ürcha naajim aajem; mamu agjö judionaanjā naajim aajem. Mag Pabloou nacha Corintopienag Cristo iek jaauthurtarr khap aju khai, Echos 18:1-21 oobá.

Khan jawaag ajī. Pabloou m̄g carta phāawai am däi ooba dürrūu s̄ejim aajem. Mag n̄m eeta aarmua Cloe aiguim kh̄un bēewi makhuunau mamaam kh̄un amach eepai khaigba n̄m irig jaauchëjim aajem (1:11). Amach mag naawaita amach garmuajā Pabloog ēsap deepüijim anaabá,

amach ee mag problema pöm thünarr aawai mag carta gaai irig amau jäga aju aai naají a khap jëwaag. Magbaawaita Pabloou mag nacharam carta Corintopienag deepäijim aajem. Mamü nacha Cloe aiguim khüunau ichig jaauchötarr igwi am wawí sim (caps. 1-6); maimua cap. 7 aigmua atagta mag amach garmua ësap deepäitarr gaai jëeu narr jawaag phäjim.

Salud

¹ Muan Pabloou, maach Pör Jesucristo iek jaaujem khamkhíir ich Ëwandamaucha jür autarr. Cristo gaaimua maach khodam Sóstenes düimua

² mag ësap phä deepäi chirum, pär jam Corinto phöbör eem iglesia ee Ëwandam iek ükha nüm gaaimua maach khodkhanaa ar Cristo gaaimua sii ãba i atheepai wénurrumua i phöbörkha nüm khüunag, maimua mag tag ar parhooba amach nünaidumpierr maach dënjo maach Pör Jesucristoog jëejem khüunagjä agjö khap amkhíirta mag ësap phä deepäi chirum.

³ Muan maach Aai Ëwandamagjä jëeunaa maach Pör Jesucristoogjä jëeu chiraajem, pär üu wai nüm düi ïchab khöinaa wai wénrramkhíir.

Jesucristo gaaimua Ëwandamau maach däi üu anum

⁴ Muan jëeub khaba ich mag Ëwandamag üu ajim a chitaajem pär kõit. Jäg Jesucristo gaaimua Ëwandamau pâach üu wai sim paarjä ïchab mua üu ajim aajem.

⁵ Ich jäg Jesucristo gaaimuata Ëwandamau üu ich iek jaau khaug apiwia khíirjug pömjä deebarm aig,

pārag phatkhon pōmta deebarm khāaijā üuchata ajim pāar dāi.

6 Mag deebarmua Cristoou maach peerdū aaujem a pārag jaau chirarrjā chadcha māchdēu jaau-tarrjō abarm pāar dāi.

7 Mag gaaimua īchab pārau māg jēb gaai maach pōr Jesucristo bēeu nū nūm orajā nem khīrpierr Ēwandamau waupiju ayaam nem wawaag ichdēucha ag juu theegjā thum deetarr aawai tag deeum juu theeg igba nūm.

8 Mag maach Pōr Jesucristo bēem ed ni ābmuajā pāachdēu nem khaigba wautarr igwia pāach khīr iekham ugu, ich mag Ēwandamauta pāar ich dāi ubū phē wai nūrraju.

9 Ēwandamau ichdēu nem magju a iekhatar-ran, būrjā sēukhaba chadcha ich mag nem wau sīerrūm. Ēwandam mag sīerrūmuata pāar thürkha aujim, ich Iewaa anaa maach Pōr Jesucristo dāita ogdūba wēnūrramkhīr.

Õor amach iglesia eepai sūi pappierr thūnumjö thūnarr

10 Khodamnaan, muan pāragan maach Pōr Jesucristoou apiejemjō ihābata abat a chirūm, sīi jāg dich iglesia eepaijā pappierr thūnumjö khaba. Magju khāai khajapha khōinaa nūmua khīrjug ābata aajeethū.

11 Khodamnaan, muu pārag mag chirūmūn, mau maach khodam Cloe aiguim khūunau mārug jaaucheewai mag pāar khōinaajā khaba jūrr chikham ipeer ahau aajem anaawaita mag chirūm.

12 Am iek mag pāar ee ãaur khueunau, “Muun Pablo dënëu” aajem anum; wa “Muun Apolos dënëu” abaawai, jūrr ābmua “Muun Pedro dënëu”; wa magbam khai tagam khueunau jūrr, “Maran Cristo dënëugui” aajem anum mua maumua ūurwai.

13 Pārau oowai, ¿Cristo nem thoophem khapanta sī mag iekhaag? ¿Wa much cha pārag iekha chirumta pāar kōit pakuls gaai meerphē thōjīwa? Wa magbam khai pāar pör choowai, ¿pāar mu thür gaaita pör choojierrá?

14 Jāgju khaphumjö üuchata jāg pāar eem khueun mua khapan pör choobajim. Āba mua pör chootarr khueunan, Crispo Gayo dūipaita mua pör choojim.

15 Magtarr aawai ni ābmuajā mu thür gaaita pör choojim aju khaba sim.

16 (Āaa, maimua īchab mua pör chootarran, Estéfanas di aiguim khueunjā mua pör choojim. Maimua mag tag mua ðor pör chootarr khai, khīir ee paba chirum.)

17 Mag nām dūi ðor pör choomkhīrjā Cristoou mu püibajim. Irua mu püitarran, sī ichdēu ðor peerdu aaujem iek jaaumkhīrta mu püijim. Mag jaau chitumjā, mamu muchdēu jaau khaphu chirum awia sīi thethemnaanau iekhaajemjō iekhamamuajā jaaubajim, eeu magba akhiin ðor jügdaar ūrimu iekhabaadewai warag pakuls gaai Cristo meerphē thōotarr iekta igba muchta thö iekham uguawia.

Cristota Ŋwandam jua theeg anaa i khīrjugau

18 Jesucristo pakuls gaai meerphë thõotarr ag iek jaau nãmãn, ar mág jéb gaaiwe okhoo nãm khúunau ūurwai, sii parhooba khíir lököom khúunau nem jaau nãmjöta ūrjerram. Mamá mag sim júrr ya mág maach üu peerdawí nãm khúunagan, wajapcharan maachigma, maachigan maata ante warag Êwandam juatheegau.

19 Ich mag iek igwia Êwandamau ich iekhamam phäpitarr gaai jaauwai, Êwandamau ich igwi,
“Öor amach khíirjugpai thöwia mäch igba aajem khúunjä warag khíirjug chukhumjö apüinaa idëu ich pör öphërgau khíirjug póm siewiajä igba warag mua am khíirjug isegpüimaju” a iekhamajim ich Êwandamau. *(Is. 29:14)*

20 Magtarr aawai khan wajaug sī ar amachta chi khaphäm khaphäm aajem khúun khíirjug wa chi machnaan khíirjug khäijä, maimua khan wajaug sī ar sī amach khíirjug jawaag sii parhoobam nem ig iyüü nãmua amach khapeen khíupaa sisiu aajem khúun khíirjug. Mág jéb gaai öor khíirjug khaug sisiäm khúun khíirjug Êwandamau ichdëu öor peerdaw aaujem iek düi oowain, sii büürjä serbiibamjöta sisiäm, mágum khíirjugau i aar öor barpieg irig chan büürjä maadëu nem igba sisiid aawai.

21 Wajapcharan Êwandamau õrau amach khíirjugaupai chan ich khaugbaju khaphä sier aawai ich iek jaau nãm ükha nãm gaaimuata öor peerdaw aaujem. Amau amach khíirjuga wajaug thöwi júrr Êwandam iekta serbiibag pheejeeb

mamh, mag amau serbiibag phë nhm ükha nhmuata Êwandamau õor peerdu aaujem.

22 Judionaanaun s*ii* amach dakh*ir* ag na õrau nem ooba aajemta amach dakh*ir* waupim khõchkha thnum; pari mag wauba aawaita mag maach peerduajem iek jaauwaijä ükhaba thnum. Maagwai jûrr grieponaanau warag nem thum khaphum aajem khun iek ûrm khõchgauta amachig maach peerduajem iekdam jaauwaijä ükhaba thnum.

23 Mamh maraun ãba õrau Cristo pakuls gaai meerphë thõotarr iekta jaau wenurrum. Mamh mag iek judionaanau ûurwain, amagan amau kh*ir*juawai Cristo ajim anaawai meeju khaba s*ii*err meetarr aawaita marau i iek jaau wenurrum ûurwaijä s*ii* chad khabamjöta ûurjem. Maimua jûrr judionaan khabam khunnau ûurwai, amagan maar s*ii* serbiiba khithëem khunnau nem jaau nhmjöta sim.

24 Mamh par amau mag naawiajä, judionaanau wa judionaan khabam khunnau awiajä ar ich Êwandamaucha th*r* autarr khunnagan mag Cristo cha marau jaau wenurrumta ich Êwandam jua theegau, aguata õor peerdu aaujeewai. Mag Cristo meebarmaa maach peerdujuuta Êwandamau ag nawe kh*ir*ju wai s*ii*err aawai cha marau jaau nhmjä chadcha ich Êwandam kh*ir*jugta jaau naabahab.

25 Wajapcharan mag Êwandam kh*ir*jug anhmjä s*ii* serbiiba khithëem kh*ir*jugjö simta õor kh*ir*jug chi wajapham anhm khâaijä chi wajapcharamh. Wajapcharan mag Cristo Êwandam jua theeg

anhmta serbiibamjö hduraa ich thõopibarmua jûrr mug jëb gayam khhun sua theeg khâaijä nem sua theeg ürpai sîsijim.

26 Êwandum gaaimua khodamnaan, pârau khaphh nhm, pâar eem khhun chadcha pâach khapeen mug jëb gayam khhun daarjä khîrjug athee chi machnaan chan khapanjä khaba, ikhötöota durrum düi chi thierrnaanjä wajappai chukhu, ni sîi bigaum khhunau thö iyh aajem khhunjä chukhum. Pari mag serbiibamjö durrab mamh, pâarta Êwandamau igjim.

27 Wajapcharan khîrjug meraam khhunta Êwandamau jhr aujim, jûrr mug jëb gaaim khîrjug athee chi machnaan anhm khhunta jûrwia am khîr naaupieg. Maimua sîi serbiibamjö sîsidhm khhunta jhr aujim agjö ich Êwandamau, jûrr makhuun gaaimua chi sua thierrnaan anhm khhunta khîr naaupieg.

28 Mag bhurjä nem igba sîsidhm khhunta õrau kha isée aajem khhun düi jhr aujim, wajapcharan mug eegarpai aawain ar sîi pasurjöpai khithëem khhunma, makhuunau jûrr nem wajaphamjö sîsidhm khhunta isegpüiwia am khâaijä wajapcha aag.

29 Magtarr aawai ni iwiir ãbmuajä ich khîrjug khaug chirhm awia Êwandam na ich thö iekhaju aai khaba sim.

30 Maimua pâachin chadau ich Êwandamauchata pâar Jesucristo bü ogdhba phë wai sîebma. Ich mag Cristo gaaimuata ïchab maadëu Êwandam khîrjug wai nhm; i gaaimuata ya peerdhwia sîi pekau chukhu arrjö nhm; i gaaimua ïchab Êwandam iek

ükha nəmua warag bāau wëtum; ich Jesucristo gaaimuata Ŋwandamau maach pér autarrijö naawai i dënkhā nūm; mag i dënkhā naawai āba ichigpaita jéeupiejem.

³¹ Maguata ũchab Ŋwandam iek phā sim gaai jaau simjō,
“Ābmua khāijā wir aig ichpai thö iekhaju khīirju sim khai,
warag maach Pör Ŋwandamta thö iekhaju aai sim.”
(Jr. 9:23-24)

2

Õrau pakuls gaai meerphē thõotarr iek

¹ Khodamnaan, ar mua pāar oon mawia pārag Ŋwandam iek jaau chiraawai mua pāar jüg daar sīi khīirjug khaug athee chi machnaan dënjo ũrihmūjā iekhaba, ni amau jaau wēnūrraajem iekjā khabata mua pārag jaaujim.

² Jāg mū pāar ee chiraawai mua chan deeum nem jaaujūjā khīirjuba, āba Jesucristota warag wajapcha khap apim ig chirajim. Wajapcharan chadcha i pakuls gaai meerphē thõotarr iekta pāar athee wajapcha sim khaphū chiraawai warag aata pārag wajapcha khap apiju ēkha chirajim.

³ Pārau khaphū naabá, jāga pāar ee mū chiraimajī. Mūchdēu jaau chirūm pārau ükhabaju khāijā khīirjuwia, kha thūumjönaa jāphierr thūumjöta chirūmua mū kha duui thūnaajim.

⁴ Maimua mag chirūmua ya Ŋwandam iek jaaubaadeewajā, mūchdēu jaau chirūm iek ükhapi aum khōchgau awia mua pāar jüg daar sīi chi machnaanau iekhaajemjō iekhamamuajā

jaaubajim. Mag iekhaju khāai sīi mua pārag chaainagamjöpai iekhaajeejim. Mamu mag iek pārau ükhatarrjā sīi māchdēupaita pārag ükhapiba, ich Ēwandam Akhaar sua theegauta pārag ükhapijim,

⁵ sīi mug jēb gayam khuan khirjug gaai khaba, āba ich Ēwandam sua theeg gaaipaita ich mag ogduba ükha wēnrramkhir

Ich Akhaar gaaimuata Ēwandamau maachig ich khaugpi sim

⁶ Magarrai ya ar amachdēu ükha num iek gaai ubunaa ogduba num khuanag iekhaawain chadau khirjug athee chi machnaanau iekhaajemjō iekhamamuata amajjā iekhaajem īchab. Mamu mag iekhamamjā mag sīi mug jēb gaaim khuan khirjugan jöpcha chugpa chugpa sierrum aawai, magum khirjugjā khaba, ni mug durr gobernaajem khuan khirjugaujā khabata jaaujem.

⁷ Mag khirjug mua jaau chiruman ich Ēwandamaucha dee simu. Maguata mug durr thum ompaaju nawe ich sim aar maach auju khirjutarrjā maachig khaphu apiejem. Īsin mag khaphu num, mamu warrgar chan mag khaphu apiyu simta thum meer wai simjō slejim.

⁸ Ich Ēwandamau mag Cristo gaaimua õor ich aar auju ayaa apiyu a sim chan sīi mug jēb gaaim thethemnaanau pöd khirju aubajierram. Amau magum khaphu arr akhiin, maach Pör Jesucristo ügtharmua bēetarrta amach paarmua pakuls gaai jāg i meerphe thoopibakham.

⁹ Mamu makhuunaupaijā khaba, ewag pawiajā ich Ŋwandamau nem wau sim ni ābmuajā khaugbaju khapta, ich iek gaai mug phāpijim:
 “Ŋwandamau ich khōsi wai num khunnag deeg phē wai simn, ni iwiir ābmuajā ooba, ni ūrjā ūrba, ni ābmuajā auju khīrjuba sim nemta amag deeg wai sim.”
(Is. 64:4)

¹⁰ Ŋwandamau ich Akhaar gaaimuata mag maach athee nem wai simjā thum maachig khaphu api sim. Ich mag Akharauta īchab ich Ŋwandamau ich thāar eepai nem khaphu wai simjā khajapham nem khogreu jūrmamjō thumaa khaphu apiejem.
¹¹ Khaíu chikham khīrjug khaphu aajē. Äba ichdēupai khabam chan khaugbam. Ich jägtä s̄ebahab Ŋwandamjā agjö: Äba ich Akharaupai khabam chan pöd i khīrjug khaugbam.

¹² Maachdēu Cristo iek ükhaawai chan s̄ii mug jēb gayam khīrjug parhoobam khunnau jaaujemta aubajim. Maachdēun ich Ŋwandamau maach d̄ui nem wajapha wau simjā thum khaug aumamkhīr ich Akhaar deetarrta wai num.

¹³ Mag marau pārag nem jaau num chan s̄ii mug jēb gayam khunnau jaaujem khīrjugpai khaba, ich Ŋwandam Akharau maachig jaaumamta jūrr pārag jaau num. Magta pāraujā īchab Ŋwandam Akhaarta wai naawai agjö ich Ŋwandam Akharau jaaupi simta maraujā pārag jaau num.

¹⁴ Mamu ar chi Ŋwandam Akhaar ich thāar ee chukhu sim khuu chan pöd Ŋwandam Akharau nem jaau sim khaugbam. Mag simua Ŋwandam Akharau nem jaaupi sim

Üurwain, sii nem parhooba lököö jaau nəmjöta üurjem. Mag simua chan, sii ich Ŋwandam Akharaupaita khaugpiejeeawai, pöd ich khīraupai chan khaugbam.

¹⁵ Mam, chi Ŋwandam Akhaar wai simuan chadau jürr khīrjug wai sim, ich Ŋwandamau nem waipi sim ajapha khaphunaata agpierr nem wawaag. Mag sim ich chan jürr Ŋwandam Akhaar chukhum khūnau i igwia, “Jāan sii parta jāg iekha nərrajem” aju khaba nəm, Ŋwandam Akhaar chukhum gaaimua amau jaauju khaugba naawai.

¹⁶ Ŋwandam iek phā sim gaai ag iek igwia, “Khaiú maach Ŋwandam khīrjug thum khap abarju. Khaíuta i khāijā khapcha sim awia jürr ich garmua irig jaauju aai sii” a phā sim. *(Is. 40:13)*

Chadcha ābmua jā mag i khīrjug thum khaugba s̄eb mam, maach i Akhaar wai nəm khūnagan chadau ich Cristoouchata khapha api sim, jāga wēnrraju aai nə i dau na.

3

Cristo phidag gaai āba phidkha nəm

¹ Cristo gaaimua khodamnaan, pāraun chadcha mag Ŋwandam Akhaar aujierrab mam, mua pöd pārag ya sii Ŋwandam iek athee nem khaug s̄isidum khūnagamjö iekhaba, agtha sii mag jēb gayam khīrjug däi thənəm khūnagamjöta iekhaajeejim. Wajapcharan Cristo iek khaugaag chaainjöpai thənəm khūnagamjöta iekhaajeejim.

2 ¿Pārau chaain bürħu aawai ooba aajē? Ewaa au khitħemug nem thethem deeba sīi jūdchödampaita deejemjō, ich agjöta muajā pārag nem jaau chirrarrjā khaugju phithurg chukhu sīejim. Khaugju phithurmta mua pārag jaautarr akhiin, pārau pōd khaugbakham. Īsjā agtha phithurm nem chan pārau pōd khaugbam,

3 sīi agtha parhoobam khunau khīrjuajem khīrjugta wai naawai. Pāarta wir aig pāach eepajā agtha chikham nemjā pāach dēn apim khōsinaa jūrr chikham ipeer ahau khaphöbaadēp nūm, magan agtha sīi õor parhoobam khunjöpaita nūm. Maguata amau nem waaujemjō pāraujā agtha wau nūm.

4 Merag chukhu, wa ābmua “Muñ Pablo dēnēu” jūrr magbaa ābakhaíu “Muñ Apolos dēnēgui” aadēphum; jāg nūm aig sīi agtha ükhaba nūm khun khīrjug dāipai naawai khabahab.

5 Pari pārau pāachdēu mag nūm wajapcha khīrjukhiin, khai agá Pablo. Khai agá Apolos. Am Ěwandam chognaan sīi i atheepai phidkha wēnarrum khun khabá? Marau jaau wēnarrum gaaimuata pāraujā maach Pör Jesús iek ükhajierram. Pari maar pāar khāai atchajā khaba nūm. Thum maach chi mag wēnarrum khunnaun āba maach Pör Jesuu maachig agdaujō nem jaaumarrdampaita wauwia nūm khabahab.

6 Mag Jesús iek jaau nūm, muata nacha sīi khajap nemjīir chaar jīir nūmjō jīrbajieb. Magbaawai Apoloou jūrr ag ee dō choobarmjō ajim, öbērmkhīr. Mamū mag nemjīir chaarjō öbērwia pāar ee aaidutarrjā ich Ěwandamauta aaidupijim,

ich iek aawai.

⁷ Wajapcha oowai, chi nacha jīirtarr khₔ ni chi ag ee dō choo sierrjā maadēu nem igba s̄isidum. Mamₔ chi ich iekta nemjīir daujō öbērpia aaidapiejemₔn ich Ěwandamau.

⁸ Magua s̄ii i iek nacha jaauchētarr khₔn awiajā s̄ii ag khur jaau wēnūrrum khₔn d̄ai āba n̄um; ni iwiir ābjā ürₔn khaba sim. Mag naab mamₔ agdaujō dich phidkhamarrpierr Ěwandamau par khabaju.

⁹ Wajapcha oowain maran s̄ii i juag oojem khₔnau, i iekdam jaau n̄um gaaimua ich d̄aita khapeerkhanaa āba phidkha naawai. Maagwai pāar s̄ii chi phuajēbjōta n̄um. Maagwai ich Ěwandamauta ag ee nemjīir jīirkhamam, pari mag nemjīiran ich iekhau. Wa magbam khai, s̄ii dijōta n̄um. Pari mag di agjō ich Ěwandamauta ēu arrum.

¹⁰⁻¹¹ Wajapcharan m̄uun s̄ii ich Ěwandamauta di ēu n̄um khₔn d̄en chi maestro khapibarmjō arr aawai muata ich Ěwandam iek jaau n̄mjā warrpem chi dibü jukhabarmjō ajim, jāga Ěwandamau maach peerdₔ aaujē a jaau chirumua. Maagwai deeumua jūrr ag ür warag ēumam, mag mua jaautarr ür warag jaaumamua. Mamₔ mag mua nacha jaautarrjō khaba deeum iek jaauju khaba s̄iewai chi ag ür warag jaau n̄um khₔnaujā warre wajaphata jaauju aai n̄um. Mag mua chi dibüjō jukhajim a chirumₔn, Jesucristoou maach peerdₔajem iek igwiata mag chirum.

¹² Mag Jesucristo iekta chi dibüjō nacha jukha s̄ubarm ürun chadau maadēu dichdēu khōchagpierr s̄ii khajap di ēu n̄mjō warag i iekta jaauju aai

nūm. Di wajapham ēunaa da jēeupiba aag khai, dipá wajaphamta phēwia, wa nem parhēphūm khāijā pér aunaa warre wajaphata ēu s̄luju aai nūm. Wa magba khūchpaim athee khai, s̄ii khōmariipai dikhēr dēn wa choobü dēn khāijā ēuju aai sim.

13 Mamü mag di ēwaag nem khīir pogkhe ig-wiajā, ya ich Cristooucha maachig jaaubarm edta khap aju, wajapha phidkhajī wa aai phidkhabajī. Mamü mag khap aagan, s̄ii õtdau uu pierrumuata thūr phaa nūmjö õt ee ich Ŋwandamaucha phaa oomamuata maadēu nem waaujerrpierr maach chach oomamua khap apiju.

14 Maigta khap aju, khan khīirjug auwiata Ŋwandam athee mag nem waujī. Ābmua di ëutarr gaaita chadcha õtdau uu thūnarrjā paba ūu āwatbapūimūn, magan mag chi di ëutarr khūugjā ich Cristooujā nem wajapham deeju, ich athee nem wautarr jūrr.

15 Mamü mag irua di ëutarrrta s̄ii õtdau khier-rjā āwatba uu thūnūu awia pa öbaadēmūn, magan ich chi di ëutarr wounan peerdūwiajā, peer ichpa phaapūitarrjö s̄ii ich jua pariita peerdūju. Pari chi phidagan thumaa okhooju.

16 ¿Pārau khaugba nū, pāach thum āba Ŋwandam s̄iejem dikha nūm? Magua khabahab ich Ŋwandam Akhaarta pāar ee s̄iejem.

17 Mag pāach thum āba Ŋwandam dikha naawai ö āba nūmua wajapha i di ṫurkhabat, wajapcharan pāach morma. Magba jāg pāar ee ābmua “mūn mag dēnēu” wa “mūn mag igarta chirūm” aadēphūm aiguin, s̄ii di magreunaa chi dipá parhooba aaiphur wērppūi nūmjöta naabahab.

Mag pāach ö ãba khaba nām paar chan Ŋwandamau par daúapai oobaju pāar gaai.

¹⁸ Oob wir aig pāachdēupai pāach khūgurmiet. Ăb khāijā pāach ee sīi mug jēb gayam khīrjug nem khaug chirām awia ichta chi khaphām a sim khai, magan warag sīi khaugbamjōta aju aai sim, jūrr chadcha ich Ŋwandam khīrjugchata khaugaag.

¹⁹ Ŋwandamagan mug jēb gaaipaim khīrjugan sīi warag ðor lōkiepiejem khīrjugau. Magum khīrjug igwia Ŋwandamau ich i jaaumienag phāpitarr gaai mag sim:

“Muan mug jēb gayam khīrjug khaugkham khūnijā amach khīrjug khaug gaaimuapai imeraa phithurg chukhu pur auwia khaibag ee pāaijem” a sim Ŋwandamau. (*Job 5:13*)

²⁰ Ich mag iek igwiapai īchab ich iek phā sīsidām gaai ich Ŋwandamaupai,

“Jāg mug jēb gayam khīrjug athee chi machnaan anum khūn khīrjugjā jāg sīi lōköom khūn khīrjugkha sīsidāmān pāar Pöröun wajappha khaphā wai sīejem” a sim Ŋwandamau ich igwia. (*Sal. 94:11*)

²¹ Magua mua pārag mag chirām: Ni ãbmuajā maestro āb khāijā ichta chi khaphām awia magugpaita ee aju khaba sim. Jāgwia? Am amach thum Ŋwandamau sīi pārag ich i jaaumkhīrta pūitarr khūn aawaima; mag sim jāga mag iwiir ābpai khōsi abarju.

²² Magua mu, Apolos, Pedro, ajapcharan maach thumwe pāach dēn khabahab; mug durr maimua

cha maach iyuu n̄umjā agjö m̄ag atag pawiajā nem thum th̄n̄ampa pāach dēn khabahab.

²³ Mag maar pāar dēn aawai maach thum pāachpa jūrr Cristo dēn khabahab. Maagwai Cristo jūrr Ėwandam dēn.

4

Ich Jesuucha j̄r autarr kh̄un phidag

¹ Magua pārau maarjā sīi pāach ee Cristo chog-naan anaa Ėwandamau ūrag ich kh̄irjug jaaupiejem kh̄unpaiu abat. Magdampai khabahab maar phidag.

² Mam̄ ich mag phidag waumkh̄ir irua j̄r au sim wounau chadau ich Ėwandamau oowaijā chadcha ichdēu phidag jaaubarmjā thumaa wa-japha waumkh̄irta mag phidag deejemjā khaph̄ aju aai sim.

³ Magua m̄achjā īchab ich Ėwandamauta ich i jaaumkh̄ir j̄r autarr aawai pārau m̄ jaauwiajā m̄ach chan mua kh̄irjuba chit̄m. M̄ gaai mas khaba sim; ich chi m̄ j̄r autarrauta ichdēu khap m̄ jaauju, m̄ ū phidkha chir̄ wa khaigba khāijā phidkha chir̄. Wa mag pārau khabam khai, sīi m̄ag jēb gaai chi thethemnaanau khāijā m̄ jaaukhiinjā, m̄ gaai mas khabam. M̄ag chit̄m aig ni m̄achdēujā m̄ach jaauju khaba chir̄m.

⁴ Mua khaph̄ chir̄m, m̄ach khaigba khaba chir̄m. Mag chirab mam̄ ūor dakh̄ir m̄un Ėwandam dāi iekkhōr chukhu chir̄mjā aba chit̄m. Mag chiraawai mua khaph̄ chir̄m, m̄ khaibag wauju jaauju wa m̄ kōit khāijā iekhajuun ich

maach Pör Jesuuchata jaauju aai sim, bigaaum khuunau khabam.

⁵ Magua mua pārag, “Oob chikham jaau chithëe amiet” a chirum. Magju khāai idëu maach Pör Jesucristo bëepi athat. Ich pierrwaita irua ichdëu khap õrau nem meraa wautarrjä khīchag ee narrata araragag phë athamjö abaawai thumaam khuunau khakhapdö aju. Maigta īchab õrau amach thääar eepai khīirju sīsidumjä thumaam khuunag khaphu apiju. Ya mag jaau dichwian chadau õrau amachdëu nem wajapha nem waumaajerr igwia ichdëucha am wajapha ig iekhaju.

⁶ Cristo gaaimua khodamnaan, cha mua iekha chirumn pāach atheyau. Pāadë oobat. Muchpaita Apolos d*ü*i maach phidkha num jaauwia chirum, maar mag pāar khāai ürpaijä khaba sīi pāach chognaanjö wēnurrum oowia Ÿwandam iek phä sim gaai jaau simjö chadcha maach thum agdaujöpai num a khap amkhīir. Maagwai ni ābmuajä Ÿwandam iek jaaujem khuun igwia, “Magugta ürcha ee awia jūrr tagam khuunag oobamjö” abaju.

⁷ ¿Khaíu pārag jaauwai pāarta warm khuun khāaijä ürpai num a jaaujä? Khan nemta deeba arr aawai pārau büürjä chukhu nu. Mag Ÿwandamau deetarr pāachdëujä khaphu numta, khantheeta pārau pāach juapaauta paarpatarrjö khīirjuajë.

⁸ Wajapcharan pāachigan, ya mug maach Ÿwandam iekhauta biwaau numjö num anum, ya i iek nem khaug num awia. Pāachigan ya pāar reinaankha thunaabahab, pāachdëu nem ig num thum wai num awia. Magua tag pārau büürjä maar sua igba num anum. Chadcha

Ēwandam iekta pāachdēu khaphh nm anmjō khaphh naakhiin üu akham. Jāgkhiin pāar ee par phidkhaba chadcha maach thum āba ēwandam iek gaai ubh nm aju.

⁹ Magba mua oowai, maar ich Jesuucha ich iek jaaumkhīr jr autarr khhunta jūrr ich ēwandamaujā juau ogthom chi serbiibacharam khhun dūimjō api sim maar d*ä*i. Mag nm aawai s*ii* thumaam khhnau oo nm d*ä*i ēwandam chognaan ügtharmpeenau oowaijā, s*ii* maach khaigba nm gaimua khēchpäaig phē arrumjöta oojem.

¹⁰ Maar mag durruman, Cristo iek jaau nm gaimua bigaaum khhnaujā marag lök s*ii*errjēem a iekha nm daar, pāarta jūrr Cristo iek ükha naawai chi pōr öphērm khhun aajem, pāachdēupai. Maagwai maran s*ii*ta kha theeg chukhumjō nm anm daar, pāarta jūrr maar khāaijā khīr ubaaga nm aajem. Cristo gaimua maran õraujā kha is*ee* nm daar, pāarta jūrr õraujā daipiinaa ökhö aajem.

¹¹ Is ewag pawiajā agtha jādau āwatnaa öbichagjā āwat nm. Khajūadam theg jūjūa ajujā chukhu nm d*ä*i õraujā maar d*ä*i khaigba aajem. Mag nm chan maach di chaarjā chukhu durraajem.

¹² Mag nmun maach bidam athee maach juadamaucha phidkha durrumua khajeeu durraajem. Maach thōp iyü aawaijā warag am kōit ügthaagta jēeu durraajem. Maach khaibag wawaag maach ēudee ēkhaawaijā magmjā igba khīu āwat durraajem.

¹³ Maach khīircha khaigba iyü aawaijā, maach garmua chan magmjā igba warag khīr thūu am d*ä*i iyü durraajem. Wajapcharan maran amau

sī amach deg dijā sirphag thunam oomjöta aa-jem. Õor thumaam khunau isegtarrjö n̄mta, īsjā agtha chikham i ee ich jāg p̄urba durraajem.

14 Mua m̄g ēsap gaai ikhhaba pārag mag phā deepäi chirum chan sīi pāar khīr naaupim khōchgaupai khabam. Mua m̄g ēsap phā deepäi chirum, m̄ch chaainjö pāar khōsi wai chitaawaita sīi pāar wawí chirum.

15 Pāachig Cristo iek jaumkhīr pārau maestron-aan khapan diez mil j̄r wai naawiajā pāar chan dēnnaan khapan chukhu n̄m. Jesucristo iek jāg pāachdēu ogdaba ükha wēnurrum gaaimua m̄g jēb gayan muata pāar ayau, Ēwandamau maach peerdu aaujem iek muata nacha pārag jaautarr gaaimua.

16 Magau keena. Maguata muan pāragjā m̄ch chitaajemjöta wēnurrapi jaau khitaajem.

17 Timoteoogjā m̄chdēu jaauwiata Cristo iek ükhatarr aawai ijā m̄ chaaijö sim. Magua pāragjā m̄chjö wēnurraju khap amkhīr, mua iita pāar aar püijim. Iruata maach Pör Cristo iekjā chadcha ogdaba ükha khitaajeewai mua i jāsene chitum. Ich barbaimaawaita irua pārag jaauwimaju, jāgata m̄ chitaajē. Muajā pāar dēnjö Cristo iek ükha chitaawai m̄ch chitumpierr iglesiapierr m̄chdēu jaaujem iekta irua pārag jaaumaju.

18 Āaur khun pāar khapeenan jūrr amachta pāar düi ürpai thunam aajem, m̄ amach aar mabajupii awia.

19 Mam̄ maach Pör Jesuu khōs am̄n, m̄chdēun jöpcha pāar oon maju khīrju chirum, am iek mag amta Ēwandam dēn anaawai daau chadcha amachdēu jaau n̄m eyaa wēnurrum khap aag.

Jāan magbamən, sī Ŋwandum juu theegaujā khaba,
sī par iiupai khāijā mag thənəm.

20 Ŋwandum dēnkha nəm chan sī ðor jüg
daar nem iekhaa khaug iekha nəm khabam;
Ŋwandum dēnkha nəm abarmən chadcha irua nem
jajaaukham ipierraā wənərrəmuā i juu theegta
dich gaai oopi nəməu.

21 Jāga pārau khōsi nu? Ḷuch barbaimaaawai
warre pāachig meeurrauta iekhapim khōsi nu,
wa mawia sī pāach daipiinaa ithūuta pāachig
iekhapim khōsi nuwa?

5

Jāga aju aai nu jāg sī parhooba thənəm khən dāi

1 Jaau nəm khən iek mag pāar ee ābmua ich
bāaurr ūanpaita ich ūikha wai sim anəm. Jāgəm
pāar dak nem wajaphampa, jāgəm pekau chan ni
Ŋwandum iek khaugbam khən eejā ooba aajem.

2 Mag nəmta pārau pāachdēupain Ŋwandum iek
wajapha ūkha nəm aajerram. Mag iekhaju
khāai warag pāar chigaa aju aai nəmta, chigaa
khabamjō nəm. Chi mag sim wounan warre pāach
eemua jərpüiju aaita sim.

3 Mə chan chadcha khīrcha chan pāar aar khaba
chirəm, mamə məchchata pāar aar chirəmjō məch
iekta maach Pör Jesucristo iek gaai thəwi mua
warre pārag jaaukhim. Mua oowain jāgəm khən
dūin magta aju aai sim.

4 Pāar cha mua jaau chirəm iek iekhaag āba
biirdəawai khīrcha chan pāar aar khaba chirajup
mamə mə akharan pāar aar sīeju. Mag məchta pāar

aar chirəmjö chirəm däi īchab maach Pör Jesūs i
juā theegjā pāar däi sīeju.

5 Mag wajapha iekhawian chadau chi mag ich
bāaurr ūan dūi sīerr woun warre pāach eemua
jurbapäit, dösättagta i dūi ichdēu ampierr amkhīir.
Magbaawai ūsie ich daujā merag phēwia deeu
ewag phūrbawia ubu sīsimun, maach Pör Jesūs
bēem edjā ūu i akhaardam peerdu auju.

6 Pāar ee jāg khaigba nūm chan, pāachta wajapha
nūm awia pārau pōd pāach thö iyuu aju khaba
nūm. Jāgbaadephūmjā sīi oobamjö būurjā iekhaba
ich jāg sīsiu akhiin, ābpai mag sim gaaimua warag
tagam khūunpata ārju, levadura buchkhun arin ee
pūibarmua warre thum aaids joopjemjö.

7 Pārau khaphūm, phiesta Pascua ee paawai
levadura thum barkhūnijem. Ich agjö khabahab
Cristo meetarr gaaimua maach khaibag chugpaa
athamjā. Mag sīewai mag levadura dēnjö pāach
thumaam khūn ārpi sim woun warre pāach
eemua chawag jurbapäit. Mag jurbapääiwain
chadau Pascua ee khoog pan levadura chukhu
wau simjö pāar eejā mag khaigba nūrrjēem
gaaimua levadura dēnjö bigaaum khūunpa ārpiju
khūn chukhu aju.

8 Mag phiesta Pascua ee aajemjöta maach
Ēwandam dūi wēnūrraju aai nūm. Wajapcharan
dich khaibag thum isegwia ūba khīirjug wajapham
auwia chadam iek gaai jaau simjö wēnūrrūmūn,
pan levadura chukhu wau simjöta nūm. Pari
magba agtha dich khaigba nūm khaphū nūmjā
isegba ich mag wai wēnūrrūmūn, magan sīi agtha
Ēwandam iek khaugbam khūunjöta nūm.

9 Napem machdeu īchab pārag ēsap phā deepūitarr gaai mua pārag, “Jāg amach uuin khabam dūijā khapese aajem khuun dūi chan oob khapeerkhamiet” a chirajim.

10 Pari mua mag chirum chan mag ar parhooba khapese aajem khuun, wa phatkhon athee bīe sīerrjēem khuun, nem jīgmien wa nem parhoobamugta Ēwandamagamjō jēeujem khuun igwiata mag warre am dāi iekhajā iekhaba ni amag oobamjō abatjā aba chirajim. Mug jēb gaai nuweran ichiita am dāi maach ich jāg wēnrraju.

11 Mua mag chirarran, ar pāach eepajā ermanonaan anum khuunta mag parhoobanaa phatkhon atheejā bīe thunum khuun, nem parhoobamugta ēwandam awia jēeu num khuun, parhooba chikham khīir iekhaajem khuun, nag pig sīerrjēem khuun maimua nem jīgnemjā sīerrjēem khuunta jaau chirajim. Ar mag thunum khuun dūi chan ni sīi thach khoogpajā oob am dāi āba ohoodö amiet.

12-13 Chadcha ar sīi ermanonaan khabam khuun igwia chan pōd mua, “Aman magta sīerrjēem” aju khaba chirum. Am mag jaaujuun ich Ēwandamauta jaauju aai sim. Pari ichiita pārau pāach eepaim khuun dūin chadau pāachdeu khap nem inju aai num. Magua mua pārag, “Jāg pekau pōm sim warre pāach eemua chawag jurbapäit” a chirum.

6

Juez Cristo igar khabam khuun na iekkhōr èudu num

1 Jāga jāg pāar pāach Ēwandam iek ükha num khuun aphajā iekkhōr aauwai, chi thethemnaan

pāach eem khūunjā igbanaa warag būrjā Ÿwandam iek ükhabam khūn aarta weetjē, makhuunagta pāach iekkhōr wai nām jawaan.

² ¿Pārau khaugba nā, mug maach Ÿwandam iek ükha nām khūnauta mug atag mug jēb gaai Ÿwandam iek ükhaba arr khūn khaibag maach ipaarmua Ÿwandamag jaau thānāuju? Mag maachdēuta am khaibag waujujā Ÿwandamag jaauju nāmta, jāgwia ag khāyau mug jēb gayam nem phithur khabamjā pārau pōdba nā.

³ ¿Pārau khaugba nā, ügthar Ÿwandam chognaan thānām khūnjā maach khāai eegpai thānāisiju, maachta Ÿwandam dāi āba am pörnaankha nāisiju aawai? Maachdēuta magju khai, magan mug jēb gayam iekkhōr chará ag khāajā phithurg chukhu wajaphata waupāpūi aju aai nām.

⁴ Magua mua pārag mag chirum: Büür abarm gaaimua pāach eepai iek phithurg aadeewai, jāgwia pārau pāach eepaim khūnta chi jueznaan khamkhīr jur auba ajerrá, sīi Ÿwandam iekjā ükhabam khūnagta pāach jusgaapiju khāyau?

⁵ Juau ogthom pāar khīr naaumkhīrta chadcha mua pārag mag iekha chirum. Mag khōs aawaita pārau jāg bigaaum khūnta jur ahau aajem. Mua khīrjuawai pāar ee magum iekkhōr öberbaadēphum paar iekhaagjā pāach eepaijā chi thethemnaan thānām, jāgwi magum khūnta jur auba ajerrá?

⁶ Wajapcharan mag wir aig pāach ermanonaan eepai meeukha nāmpaijā khabam; mag meeukhanaa ag iek èudhagpaawaijā jueznaan Ÿwandam iek ükhabam khūn aarta wētwia mamta magum iekjā èudhajerram.

7 Sii jāg pāach eepai būur abarm gaaimua khīir auphöbaadëphūmpaijā khaigbata sim. Pāach khapeenau pāach düi warag khaigba aawaijā, parhoobam khūunagta jaauju khāyau, ḥjāgwia warag sii magum khīu āwatpūiba aajē? ḥjāg pāach nem khāijā jīgkhaawai warag uduraa okhoopiba aajē, thumaam khūunag khakhapdō apimaaugau?

8 Mamū pārāu magba, warag pāach garmuata pāach ermanonaan eepaijā nem wauju khabampa waunaa am nemdamjā khūgur aumaju ēkhaajem.

9 ḥPārāu khaugbata nū, jāg nem khaigba waaujem khūun pōd Ēwandam sim aar wētju khabam? Oob udūur pāach khūgurpimiet. Ar dich ðor khabam düita parhooba khapese aajem khūun, amach ðor düi sīsidūmta deeum dāi aajem khūun, nem parhoobamūgta ēwandam awia jēeujem khūun maimua ar amach emkhooin aphajā uūin düimjō waaujem khūunjā Ēwandam sim aar pōd öbērbam.

10 Mag tag thānūm: nem jīgkhaajem khūun, phatkhon khīrag bīe sīerrjēem khūun, nag piim khūun, parhooba chikham khīir iekhaajem khūun maimua ar sēukha chikham khūgurnaa chikham juu eem nemjā khecheu aumaajem khūun, magum khūunjā ni ābjā Ēwandam sim aar öbērbam.

11 Āaur khūun pāar ee cha mua jaau chirūmjöta thānaajim warrgar. Mamū ū ya maach Pör Jesucristo gaaimua ich Ēwandam Akharau ya pāar khaibag thum uūiwia ich atheepaita nem wajapham appai wau wēnūrramkhīir pāar jūr au-jim. Mag nūm düi warr pāar i düi iekkhōr pōm wēnūrrarrjā, maach Pör Jesucristoou Ēwandam

Akhaar däimua üu pāar peerdu auwia pekau chukhu arrjö pāar wai sim.

Maach moron Ŋwandam s̄lejem diiu

12 Pāar ee ãaur kh̄unau maagjeebma: “Muan m̄uchdēu nem waum aig wau chitum; magum paarjā, khaíu m̄urug magum abarju” aajem. Chadcha ich magma. Mam̄ maadēu nem wau n̄um thum maach athee üu khaba s̄ierrum. Magua, muajā mag m̄uchdēu nem waum aig p̄od waubam; mua magkhiin magum nem wauju kh̄irjugta warag mu ürpaju.

13 Ichab ãaur kh̄unau pāar ee maagjem: “Phiejāban khoog atheeta waaujem; maagwai maach bi thachdam khö n̄um atheistā Ŋwandamau deejim” aajem. Ma chadcha khoog atheistā phiejāban, maagwai mag thach khö n̄mjā pekau khábama; pari ichiita Ŋwandamau magum thum chukhu ap̄iwiia maach bijā j̄ebeg paap̄iju. Pari mag maach bi thach atheistā awiajā, maach mor chan sii dich õor khabam d̄i parhooba khapes amkh̄ir khabajim. Maach moron maach Pör Jesucristo atheistau, thum ichdēu nem waupi sim wawaag. Maagwai ich Jesucristo, jūrr maach mor atheistau, í maach mor ee s̄lejeewai.

14 Maguata ich jäg Ŋwandamau ich Jesús phiriut autarrjö, maachjā agjö ich m̄ug cha maach n̄mjö deeu phiriutkha auju.

15 ¿Pārau b̄ürjāta khaugba nu, maach thumaam kh̄un morta jūrr Cristo morkha sim? Mag simta, ãbmua khāijā uuin parhooba durpa theeg s̄ierrjēem kh̄un d̄i akhiin, maach mor mag Cristo morkha simta jūrr mag uuirag dee naabahab.

16 ḶPārau khaugba n̄, jāg uthin chi durpathier-
rmie d̄ui n̄em aig, ya maach i d̄enkha n̄uisip
n̄um, maagwai jūrr ichjā agjō ñor ābpaimjō maach
d̄enkha s̄isip sim? Ÿwandam iek phā sim gaai
jaauwai, “Warr jaai khaba aawain numí narrta,
jaakha n̄uisiewain ñor ābpaimjōta aphöbaadēm” a
sim, “jūrr agdaujō warm d̄enkha n̄uisim gaaimua.”

17 Ich agjōta naabahab maachjā ūchab Cristo
d̄enkha n̄uisim aig. Ab khāijā maach Pör Jesucristo
d̄ui s̄isiewain, magbarm aigmua maadēu i oobahab
mamu i Akhaar maach ee s̄leichēm gaaimua warag
maachin i d̄ui ñor ābpaimkha i d̄enkha n̄uisim.

18 Oob pāach ñor khabam d̄ui khapese amiet.
Deeum pekau waauwai chadcha Ÿwandam na
maach khaigba api s̄ieb mamu, jāg dich ñor
khabam d̄ui khapese anumjöcha khaba sim.
Maach mor mag Cristo atheeta s̄iewai, jāg dich ñor
khabam d̄ui khapes aawain, wir aig dichdëupaita
dich khaibag wau n̄em, deeum d̄ui n̄umua dich
mor Cristo d̄enkha simta ārpi naawai.

19 ḶPārau khaugba n̄, mug maach Cristo iek
ükha n̄em khūun mor ūchab Ÿwandamau maachig
ich Akhaar deetarr ag s̄iejem dikha sim? Ÿwandam
Akharan chadcha maach eeta s̄iejem. Mag í maach
ee s̄lejeewai maach mor chan maach dēn khabam.

20 Chi morkhūun Ÿwandamau, ichdëuta maach
pērkha autarr aawai. Maguata dich morjā
āba i atheepaita wai naaju aai n̄em, bigaaum
khūunaujā mag oowia Ÿwandam wajapha ig
iyūnaa maach ēugarjā wajapha iekhamkhīir.

7

¿Jua purju aai nʉ wa jua purju khaba nʉ?

¹ Na ar pāachdēu mʉrʉg ēsap deepʉitarr gaai jua purju aai nʉ wa jua purju khaba nʉ a jēeu narr, īsin chad mua pārag jaaukhim: Mʉrʉgan, emkhoooin ʉuin auba ich jāg amach appai wēnʉrrakhiin nem wajaug sim.

² Mamʉ jāg amach òor khabam dāijā sīi parhooba aadēphʉm gaaimuata emkhooinjā agdaujō amach ʉuin dāi sīsidnaa chi ʉuinjā agdaujō amach jaain dāi sīsid aju aai nʉm.

³ Ya mag āba nūisiewai, chi emkhooirau khōsi aadeewai chi ʉuiraujā īgkhaba, maimua chi ʉuirau khōsi aadeewaijā ich agjō chi emkhooiraujā magʉm aba aju aai nʉm, ya dich òor dāita naawai.

⁴ Wa chi ʉuirau khāijā, “Mʉch mor aawai mʉ jayaujā khaugba sim” a iekhaju khaba sim, warramjō pʉch appai khaba sīewai. Ni chi emkhooiraujā pōd, “Mʉch mor mʉch gaai wai chiraawai mʉchdēu khōsi aadeewaita magju aai chirʉm” aju khaba sim, pʉjā īchab pʉch apham khaba aawai.

⁵ Mag jūrr agdaujō chikham dēnkha naawai, ābmua khōsi sim aig pōd iwir ābmua, “Mua khōchkhabam” aju khaba sim. Pārau khapes aba āwat auju aai nʉmʉn, khāaidam khapanaa khāijā maach Ēwandamag jēwaagpaawai agdaujō sʉrkha auju aai nʉm a iekhawian chadau sʉrkha jāg aai nʉm. Pari ya mag jēeu dichdimaaawain chadau ūwaai pāachdēu waum khōsim aig waubat. Eeu magba akhiin, khāai khapan pāar magʉm

khaugba naisiewai jūrr meperau deeum däi khāijā pekau waupidukham.

6 Mag chirum chan, mag ichiita ēwannaan thum pāach uuin aupetat aba, wa chi uuinag khāijā thum jaain jürkhabat aba chirum. Mag khōs aman üuma; mag khōchkhabamun ich agjö nem wajaug sim.

7 Məch ödiiupain muan pāarjā thumaa məchjöta pāach appai naapim khōsi chirum. Mamə ēwandamau maachig agdaujö ich jua theeg deejem, mag deebarmua agdaujö dichig deemarrpierr ich atheeta nem waumkhīir.

8 Pari mua ar agtha amach apha thənəm khūnag maimua khoopaa uuinagjā agjö, “Məjö pāar ich jāg pāach appaita wēnərrakhiin üu akham” a chirum.

9 Mamə pārau pāach ö khōchag pōd ãwatbaju nəm khai, warre pāach uuidamcha athat; maagwai uuinaujā agjö warre pāach jaaindam aupetat. Warre dich ñor däicha naisiewai üucha s̄ebahab, s̄ii magum khōchag aadēphumjā ich mag ãwat wēnərraju khāai.

10 Pari ya ar amach ñor däi nəm khūnag mua mag chirum. Ya ma chan s̄ii məch iiupajā khaba, maach Pör Jesuu mag jaaupi s̄iewaita mag jaau chirum: Pəch chi uuiraujā oob pəch jaai pua ərram.

11 Mamə pəch jaai pəawiajā, tag deeum jaajā auba, ich magta ərraju aai sim. Mag ich mag pəch appai ərramapha umən, magan deeu pəch jaai däita phəurbaju aai um. Maagwai pəch chi emkhooiraujā pōd pəch uui pəaju khaba, ni deeum uuijā auju khaba sim.

12 Mag tag deeum nemdam mua pārag jaaum ig chirajim; ya ma chan maach Pör Jesuu jaaupi sim khabam, maan sīi mach khīirjug eepaimh. Mamh machdēu khīirjuawai chadcha magta aju aai s̄iewaita pārag jawaagpam: Maach ermanonaan eem ābmua khāijā hi wai sim, pari mag huirau Ěwandam iek ükhaba sim; mag khitmuata ich jayag ich p̄apimapha sim chan, mag ermanoou pōd mag hui p̄aju khaba sim.

13 Wa magba hui āb Ěwandam iek ükha sim jayau khāijā jūrr Ěwandam iek ükhaba sim; mamh ich hui ya ag d̄ei khaug s̄iewai ich p̄apimapha sim chan, mag huiraujā pōd mag emkhooi p̄aju khaba sim.

14 ¿Jāgwi? Chi emkhooirau ükhaba s̄iewia khāijā ya jūrr ich chi hui gaaimua Ěwandamau tag sīi bigaaum khmnjöcha khaba hu i eeg oo s̄iewaima. Wa magba chi emkhooirau khāijā wajapha ükha simta jūrr chi huirauta Ěwandam iek ükhaba sim khai, ich agjō chi jayau pōd p̄aju khaba sim. Magba akhiin Ěwandamau ich jaai gaaimua hu ijā agjō eeg oo simta p̄aju. Wajapcharan mag chi Ěwandam iek ükha sim gaaimuata warm khmnjā ichjō Ěwandam dēnkhapiejem. Magba akhiin pāar chaainjā sīi būerjā Ěwandam iek ükhaba aajem khmn chaainjöta s̄isid aju. Mamh hu ābmua ükha khērm gaaimua ya īchab amjā ich dēnkhaím ich dēnkha aaujem Ěwandamau.

15 Mamh mag jūrr iwiir ābmua Ěwandam iek ükhaba s̄iewai chi ükhaba sim garmua p̄am khōchag thmnm khai, idēu p̄ach p̄apibá. Chi ükha simua ükhaba simg pōd, “Pua chan mh

pua ju khaba sim" a iekhaju khaba sim. Ich mag ogduba w  n  rrum chan kh  inaa w  n  rrabaju. Pari   wandamau maachig kh  inaata w  n  rrapi jaau sim.

¹⁶ Magua mag chi ükhaba sim garmuata dich iseg n  mj  ,   khar dich d  nj     khapi auju awi ogdumapham gaaimua kh  inaa khaba w  n  rrum khai, ich garmuata id  u p  ch p  apib  . Magba akihiin ich mag kh  inaa khaba w  n  rraju. Chadcha mag   khaju awiaj  , j  ga pua mag irua   khaju khaph   s  , mag gaaimuapai mag khaigba n  mta ogduba w  n  rraag.

¹⁷ Pari muan iglesiapierr   or n  nhid  m kh  unag magta chir  m: M  r  gan p  achd  u   wandam iek ükhaawai narrj  ta naaju aai n  m. Mam   mag w  n  rrumua   wandam Akharau p  achig ich jua theeg deemarrpierr i atheeta nem waubat.

¹⁸ Pua   wandam iek ükhaawai judionaanau amachta   wandam chaalinkha n  m khap amkh  ir aajemj   meh  u ph  urbich chirarr khai, ich mag chirs  . Wa ph  urbichba kh  ij   chirarr khai, oob ph  urbichp  im.

¹⁹ Judionaan d  nj   ph  urbich sim khai,   u sim; pari ph  urbichba s  iewaj   ich agj   nem wajaug sim. Mam     wandamau mag  m gaaimuata maach ig sim abam. Magarau chadcha wajapha sim  n,   wandamau ich iek gaai jaau sim ipierra   n  m  n chadau wajapcha sim mag  m ph  urbich n  m kh  aij  .

²⁰   wandamau maachig ich iek   khapi aauwai maach narrj   ich magta naaju aai n  m.

²¹ Irua p  rug ich iek   khapi aauwai p   s  i

chikham chogkha sīerr khai, khani pua tag khīirjuju. Pari pua oowai ūu pū pach patrón jua eemua öbérju ayaa oo wai sim khai, oob par daúapai oom.

22 Pari Êwandamau ürcha magum khīirjupiba sim. ¿Khan jāgwi mua mag chirū? Pū ich mag chikham chogkha sīsiwajā, ichiita pekau maadēu oomaug sim chogkha sīerr jua eemta maach Pör Cristoou pū peerdu autarr aawaima. Pari mag chikham chog khaba arr awiajā, mag Cristoou pū peerdu autarr aigmuān pūn jūrr i chogta kha sīsim.

23 Pāran thum Jesucristo bag ārtarauta Êwandamau pāar pērkhā aujim; maagwai ya pāran i dēnēu. Chadcha mag khai, magan sīi mug jēb gayam khūn khīirjug igba, ãba i iekpaita ūrbat.

24 Êwandam gaaimua khodamnaan, pāachdēu Êwandam iek ükhaawai narrjö i na ich mag wēnūrrathü.

25 Daupeen ar agtha ñor meraam khūnag iekhaag chan, maach Pör Cristoou mārug jaauba arr aawai, wajappai iekhaju chukhu chirum. Pari mārūgan māgta sim: Mājā ïchab maach Pör Cristoou juapá deewia i dāi ubu chitāmuata jaau chiraawai pārau ükhaju aai nām. Úrbat:

26 Ís ewagan warag phithuurga paaukhamawaai mārūgan maachin cha maach nūmjöpaita ich jāg wēnūrraju aai nām.

27 Ühi wai chirum khai, oob pach ühi pāam. Êwan chirum khai, oob jöpkharraa ühi auju khīrjum.

28 Pari pua ühi auju khīirjubaadēwi warre ag dāi jua pārmūn pekau khabam. Wa chi ühirau khāijā ich jaaipaju dāi jua pārwiata pamūn, ich

agjö pekau khaba sim. Magba ya pāach õor dūi paaukhabaadeewai, warr pāach appai aawai naajerrjö khaba, phithuurga aju. Mag pāach phithur apimaaugauta mua pārag mag jaau chirum.

29 Ichab mua pārag magam ig chirumān mugau keena: Khīir eyaa abat, mug jēb gaai chan ya tag maach pōm wēnūrrabaju. Mag ya maach Pör Cristo bēeimuu sim aawaita, uui paraa chirawiajā, dich uui dūipaita ogduba khēkhēu aju khāyau, ürcha maach Pör Cristo atheeta nem wajapha wauju aai nūm.

30 Ökhīrjuu nūm khūunjā, maach Pör Cristo bēeimuu sim khaphu aawai oob atcha khoopaan surkha nūm khūunjö amiet. Maimua ar onee nūm khūunjā, mag i bēeimuu sim khaphu naawai, oob dau lōkōo amiet. Amach phatkhonau nem pēr au nūm khūunjā, oob ag dūi ich mag ēumeeju khīrjumiet.

31 Mug jēb gaaim nem athee pör wajapha aajem khūunjā, magum nem chukhumjö āba Ŗwandam athee nem waujuuta ēkhabat. Maadēu khaphu nūm, mug jēb gayam nemen thum öwia ich mug durrijā chukhu aadēju.

32 Magua mua chan pārag mug jēb gayam nemta ürcha khīrju nūu apimapha chirum.

Ēwannaan uuinpan khāyau juu par nūm, maach Pör Cristo athee ürcha nem wajapham waunaa i dau na wajapha wēnūrrajuuta khīrju nūu aag.

33 Mamu mag khāyau jūrr uui paraam magcha juu par khaba sim Ŗwandam athee, í ichdēuta amachdēu nem ig nūmjā khaphu agpierr nūnuu awia ich uui dāijā ogduba sīsiphum aawai.

Wajapcharan ህወዕስ paraa simን thoophem numí simjöta sim, ክውልም atheejā nem waunaa ich ህወዕስ dūi sīsip aagjā agjō.

34 ቅዱjā īchab ich agjöta sim. Chi ich ap simua ኃብ maach Pör Jesucristo dau na nem wajapha wauju khīirjugta khīirju sim, ich mor maimua ich akhaarjā ክውልም atheeta wai sīewai. Pari jaai paraamua magbaju, irua degam nem gaaijā purnaa īchab ich jayau nem mag abaawaijā agpierr aadēp sim aawai.

35 Mua mag chirum chan sīi pāar jaain jūrpimaaugaujā khaba, pāach ንሂ wēnūrramkhīirta mag chirum; mag ዓይነ dūi paawaijā magum gaaimua amach apham khūunjö jua parcha khaba aawai pōd ክውልም athee wajappai nem waubaju khaphሬ chiraawaita mag chirum.

36 Pari ኃብmua khāijā, “Ya መሬ chi jöoi chiraawai መሬ ቅዱdam auwia ag dūita መሬ ንሂ chirsiju” a khīirju sim khai, ichdēu khīirju simjö aju aai sim. Magan ichdēu iek dee wai sim ህወዕስ dūi warre jua pürju aai sim; mag jua pürbarm pekau khabam.

37 Pari deeum agjö chi jöoi ክውልም sim, magua khīirju sīi awia, “ሙ መሬ ich jāg መሬ ap ቅዱin khīirjā khaugba chitaju” aman, magan mag ichdēu khīirju simjö aju aai sim, ህወዕስ auba; magjā nem wajaug sim.

38 Wajapcharan መሬtga sim: Ya pāach jaai awaag, wa emkhooirau khai ichdēu iek dee wai sim dūi warre jua pürwiata pamን nem wajaug sim. Mamሬ jaai auba, maimua chi emkhooiraujā ህወዕስ auba, pāach appai wēnūrrumjā pekau wauba wēnūrraju awia jua pürba akhiinjā wajapcha sim.

39 Ƿui jaai paraamun, chi jaai meebam aiguin ich jaai gaai jügadau jü simjöta sim, pöd þaujujā khaba. Magarrau chi jaai meeбаadeewain chadau ich ap sīsiewai deeum jaai auju aai sim. Pari majā parhoobam khūn dāijā khaba, agjō Ěwandam iek ükha sim dāita juu þurju aai sim.

40 Pari mua khīrjuawai mag khoopaa ƿui tag jaai auba ich appai nūrrakhiin, í oneecha ƿrraju. Maau mā khīrjugan. Mua pārag mag iekha chirumun, māchdēupai khīrjuawaijā chadcha Ěwandam Akhaar māch gaai wai chiraawaita pārag mag chirum.

8

¿Ěwandamnaan anum na nemek wai narr khöju aai nū?

1 Ísin chad pārag jaaukhim, ar na pārau mārug jēeu narr: Ěwandam awi agug jēeu nūmua ag khīrphee nemek wai narr khöju aai nū wa khöju aai khaba nū a jēeu narr. Mag iek aawai chadcha thumaam khūnau khaphum aajem. Pari maadēu dichdēu nem khaphumta ig wēnūrrumun, magan dichdēupaita dich thö nūm. Pari magba maadēu dich khapeenta daupii wai nūmān chadau Ěwandam iek gaaita maadēu am khīrjugjā bāaupi nūm.

2 Åbmua khāijā “Muan chadau khaphum chirum” a iekha simun, magan magua chan chadcha ichdēu nem khaphum aju aai simjā khaugbata sim.

3 Mamā mag nem inag pömta ƿurcha khaphum aju khīrjuju khāyau, āba Ěwandam khōsi ajuuta

ēkhaju aai n̄am, mag i khōsi n̄am gaaimuata i d̄ui khapeerkha naawai.

4 ៥Orau juau nem wautarrta ēwandam awia agug j̄eeu n̄amua ag kh̄irphee nemek wai narr khōju aai n̄a wa khōju khaba n̄a? Maadēu khaphu n̄am, ūraun juau nem wautarrta ēwandam anaab mamu, būrjā baleeba s̄isidum. Maach ūwandam charan ābpaita khitum.

5 ៥Oragan mug jēb gaai ēwandam anum khuan khapan thunam, edjā eem magwe. Mag ēwandamnaan anaa chi pörnaan anum khuan khapan thunaawiajā,

6 maach atheyan ūwandaman ābpaita khitum, ūwandam chi Aai. Ichdēuta nem thunumjā thum ompaa aujim. Magua maachjā i atheepaita wēnurrum. Maach Pörjā ābpaita sim īchab; ma, Jesuscristoou. Nem thum thunumān āba i gaaimuata thunam. Maachjā īchab i gaaimuata ū peerdu durrum.

7 Maachdēu khaphu n̄am, mag ūwandam ābpai simta maach Pörkha sim. Mamu ar ūrau am ēwandamnaan anum khuan chan būrjā baleeba s̄isidum. Pari thumaam khuanau chan magum khaugba n̄am. Āaur khuan warr ūwandam iek ükhaba aawai nem parhoobamug j̄eeu narr khuanagtha chi nemekjā khō n̄am, chadcha deeum ēwandam chi iwam kh̄irpheeta wai narrpii awia. Pari am agtha ūwandam iek gaai khukhurpai naawai, amachdēu kh̄irjuawai mag khō n̄muajā agugcha j̄eeu n̄am d̄ui āba sim a kh̄irjuajem. Mag kh̄irjubaadēm aigta amachdēupaita amach khaigba n̄umjōo kh̄irjuajerram.

⁸ Pari maadëu khaphu aju aai nam, ïs mag dich thach khö nam gaaimuata mag Êwandam najä maach uu wénurrumjä abam. Magum nemek mod maadëu khökhiinjä, warm khuun khääi wajapchajä wénurrabaju. Wa khöba akhiinjä, maachta warm khuun khääijä khaigbacha wénurraju(jä) abam.

⁹ Mamu nem parhoobamug jëeu namua nemek wai narr päächdëu khöju aai nam awiajä, wajapha khirjunaata khöbat, eeu pääch mag nam gaaimua ar Êwandam iek gaai agtha ubucha khaba durrum khuunta jürr pekau ee burrpidukham.

¹⁰ Pua khaphu sim, magum nemek mod khö nam khaigba khaba sim. Mamu puchdëu mag khaphu chirum awia, dich ermano agtha Êwandam däi ubu khaba sim dakhir mawia nem parhoobam khirphee nemek mod wai narrta khökhiin, ich dakhir mag khöbaawai ziruajä agjö khöm khös khabaju khai? Irua mag oowai pu dënjo khöman,

¹¹ magbarm gaaimua pua puch ermano agtha Êwandam iek athee khukhuraa khitumta sii okhoopimjö okhoopiju, majä i gaaimuapata ïchab Cristooujä udraa ich thöopitarra.

¹² Maach ermanonaan Êwandam iek gaai agtha ubucha khaba khithemta pekau ee burrpiewain, ich Cristo däichata iekkhör paarpa nam.

¹³ Magam uguata, mua oowai mua nemek khö chirum gaaimua khäijä mu ermano imeraa pekau ee burrpiju sim khai, warag muchta büurjä nemek khöba ich mag chitaju. Magba akhiin mua nemek khö chirum gaaimua i pekau ee burrju.

Khanijāgju aai n̄ a khap amkhīr Pabloou ichpai jaautarr

¹ Muun chadcha ich Cristooucha ich i jaaumkhīr jur autarrau. Magtarr aawai m̄ s̄i chikham ju eegarta khaba chirum. Muajā īchab maachdēucha maach Pör Jesús oobajieb; pāachdēujā pārau khaph̄ n̄am, m̄ mag chirumua jaauwia khabahab pāachdēujā chadcha ükha durrum.

² Bigaum khunau m̄ ëugar, “Jā chan ich Cristooucha ich i jaaumkhīr jur autarr khabam” aju. Pari pāraun m̄ igwia, “Ich Jesuucha jur autarau” a iekhaju aai n̄am. ¿Jägwí? M̄ gaaimuata pāachdēujā maach Pör Jesucristo iek wajapha ükha n̄uisiewaima.

³ Much ëugar much ëkha n̄am khunag much iek ürmkhīr mua magkhim:

⁴ Muajā īchab warm khun dënjo pāar chi ükha durrum khun ju eem thach dee n̄am khönaa pāar ju eem dödöjödamjā döju aai chirum.

⁵ Üuijā Èwandam iek ükha sim däi jua purwi much chitampierr wai chitaju aai chirum, tagam khun agjö ich Jesuucha jur autarr khunau aajemjö. Ich Jesús eeugpeenaujā magta aajem, Pedro däimua.

⁶ Wa Bernabé däi maach numpaita maar ich jäg maach juadamaucha phidkha wénrraju aai n̄awa, maach bidam athee. ¿Maarjā s̄i īchab pārau jāogju aai n̄am khabá?

⁷ Khaíu jaauwai mag soldaaunkha n̄am khun amach phatkhonauta amach nem ig n̄emjā thum pérkha aumaajem aajē. ¿Pārau oowai nemjīir jīir n̄am khunau pöd amach nemjīir eem khöju khaba aajē? ¿Phak bāau n̄am khunau pöd chi jūdchö döju khabam a üurjē? Mag khabam. Maachin

dich phidkha nūm gaaimuata thachdamjā khö wēnurrūm.

8 Mua mag iekha chirūm ūrwia oob pārau sīi māch khīirjug eemuapaita mag iekha chirūm amiet. Moiseeu Ņwandam iek phā p̄uatarr gaajā īchab ich mag iekpai jaau sim.

9 Mag irua phā p̄uatarr gaai jaauwai, “Pāch nemjīir dau bibthāg deemkhīir phak phidkhapi wai chirūm aig, ag eem khōm uguawia oob i i khōorjü sīum” a phā sim. ¿Maig Ņwandamau phakta ürcha maach khāyaujā dau aug khaugwiata mag iekhajī? Mag khabajim.

10 Ich iek gaai maach phidkha nūm khūun ig-wiapata mag iekhajim, mag phidkha nūmjā par khaba amkhīir. ¿Pārau khaphā naabá, nemjīir jīrwai ag eem khōju khīirjunaata jīirjem, maimua chi bibthāg simuajā khōju khīirjunaata bibthāgba aajē? Ich agjöta sim īchab Ņwandam iekta nemjīir jīir nūmjō jaau wēnurrūm khūunjā: Chi ükha durrum khūnauta amau ig nūmjā thum khabajim.

11 Magua mua mag chirūm. Māchdēuta nacha pāar ee Ņwandam iekta nemjīir jīir nūmjō jīirimajim. Magtarr aawai maarjā maach juau phidkhaba, sīi pārau nem dee nūm iiupaita naaju aai nūm.

12 Warm khūunaun chadcha amau pāar dāi magta nūm; pārau pāachdēujā am dāi jāg nūm khai, maar dāi charā pārau wajapcha aju aai nūm. Pari magūmjā marau būrjā pārag maar dāi chadcha magta abatjā aba, sīi khīu ãwatnaa maach juadamauta phidkha durraajem maachdēu nem-dam ig nūm athee; eeu magba akhiin sīi maachig nem deemkhīrta Cristo iekjā mag jaau wēnurrūm

awia i iek ëugarta woun ëugarmjö khaigba iyüü adukham.

¹³ Pārau khaphu nūm, ar Aai i jēeujem deg phidkha nūm khūnau chadcha ag ee Ēwandam athee nem thūnūm khöju aai nūm. Wajapcharan Ēwandamag jēwaag nemek thorrphēnaa chi nasād gaai phaajem aig phidkha nūm khūnau chi nemek mod gayamjā khöju aai nūm.

¹⁴ Ich agjöta maach Pör Ēwandamaujā jaau sim: I iek mag chi maach peerduajem iek jaau nūm khūnan, mag jaau nūm paar dee nūmuata wēnūrraju aai nūm aajem.

¹⁵ Pari magumjā ni biekdam ābjā mua pārag nem jēwaa khaugba chitum. Ís mæg ēsap phā chirumjā mæchig nem deepūimkhīrta mæg phā deepūi chirumjā aba chirum. Ābmua khāijā mærug, “Oob tag Ēwandam iek par jawam” akhiin, magan mua jūrr irig, “Pari mæch khīrauta mag par jaau chitaawai mæg chitumua jādaúa thōkhiinjā mæ gaai mas khaba sim” aju.

¹⁶ Ēwandam iek jaau chitum awiajā mua wir aigpai mæch thöba chirum. Chadcha ich Ēwandamauchata mæchig jaaupitarr aawai mua pöd irig, “Mua chan jaaubam” aju khaba chirajim. Mua Ēwandam iekta jaauba sūkhiin, irua mæ gaai juu khaba deeju. Maigjā, jë, apkhiitæ mædam!

¹⁷ Mua mæch khīrauta i iek jaau chitum paarjā irua phagab khaba phagju. Pari ichiita jaaumapha awiajā, ich Ēwandamauta mærug jaaupitarr aawai, jaauju aai chirum.

¹⁸ Magua mæch khīrauta mag i iek jaau chitaawai

m  onee chiraajem, ni  wandumauj  mag par jaaupiba sim ee m chd upaita par jaau chitaawai. M ch mag chir m gaaimua onee chir mta m r gan ya phatkhonaucha jua ee phagbarm j  sim. Chadcha p rag nem j euju aai chir mta,  wandum iek jaauba chit mj ta b urj  p rag j euba chir m.

19 M  chan chikham chog khaba chir m, pari mag chir mta thumaam kh n chogj ta chir m, m ch mag chit m gaaimua j rr  or khapanaacha Cristo iek  khapi aumaag.

20 Judionaan ee chit m aig m chj  chadcha judioj ta aadeejem, amaj   hab d i Cristo iek  khapi aum kh chgau. Mua mag chir m aiguin m gta chir m: Ar agtha Moiseeu ph  p atarr iek  rcha  rkhaajem kh nta Cristo igar thereu awaagan m chd ej  agtha am d nj   rkhaajem. Pari m  chan mag Moiseeu ph  p atarr iekhau ph eth gba chir mta mag chit m.

21 Maimua  hab judionaan khabam kh n ee maawaij , am oowai  hab amachj ta aadeejem. Mag amachj  aadeejem a chirab mam , maach P r Cristoou nem waupiba aajem nem chan b urj  wauba chit m; s i amaj   hab Cristo iek  khapi awaagpaita maagjem. Pari wajapcharan m n Cristo iek  kha chitaawai  wandum ley d ita chir m, ich ag leipai  hab Cristo ley aawai.

22  or agtha  wandum iek gaai khukhurpaim kh n daaj  amau nem wauju khabam nem wauba chit m, amaj  maach P r Jesucristo iek gaai ub  apijuuta  kha chitaawai. Wajapcharan m n m chta  or ee maawaij  d i  hab amachj 

aadeejem, mag chach oomamua ãaur khuunau khaijä ükhabaawai üu peerdu^utkhamkhii.

23 Mu mag chituuman muun mug Jesucristo iek jaauum khochgauta mag chituum, much düijä īchab ich chaain tagam khuun düi wajapha aajemjö wajapha amkhii.

24 Pārau khaphu nam, apostaa khaphig nam aig, õor khapan khaphiigjem. Mamu chi regaloон ābpaimua auju simta thumaam khuunau auju ēkhaajem. Ich agjöta sim Ēwandam sim aar baraagjä. Irua nem wajapham deebarm auju khiijuwiata khaphig numjö abat.

25 Chi mag khaphiigjem khuunan s*ii* nem inag jöpcha ãarjem awaagpajä amach mor surkha nam. Maachjä agjö surkha nam; mamu mag surkha numan jürr am den khaaijä nem wajapcharamta maachig deemkhiirau. Ma chan ãrjä ãrba ni öjä öba ich mag síerraju.

26 Mag khiijuwiata muun much appaijä khaphig chiruumjö chiraajem, much barju aar baraag. Mag nam düi īchab õrau chikham phär thuunuwaag werbu numjöta aajem.

27 Wajapcharan Ēwandamau nem jaau sim ichaaur amaaugau, muun much wawí chiruumuata ajués surkha chiraajem, parhoob nem wauba aag. Magba akhiin much garmua õrag Ēwandam iek jaau chituu aajerrta, jürr Jöoirau murug nem deeju atarrta ìgkha auju.

10

*Parhoobam nemta ēwandam awia agumug
jüeupiba jaautarr*

¹ Ermanonaan, warr jöoingar aawai sīi õor maba aajem ee ni dōjā chukag ee Moisés düi maach jöoin wēnərrarr chan oob pārāu khūir okhoomiet. Amach thum sīi jūnθumie naarjö jīu jörröm eegarta wēnərrumua phūas Chi Phur eejā thumaa būupai durbā dichjierram.

² Amau amach thumaam khūnau uduraata Moiseeg amach pörkhapijierram, ichdēu arrmpier amach wai wēnərramkhūir. Magta am Phūas Phur eejā sīi būhu durbagkha dichwi jūnθumie naarjö jīumamua am jaau warrjim õor chukag eejā. Mag thumaam khūnau Moiseeg amach pörkhapi nūmta i gaaita pör choo nūmjö naajim.

³ Amau amach thumaam khūnau īchab ich Ēwandamau nem deemamjā khoojeejim.

⁴ Maimua thumaam khūnau īchab ich Ēwandam jua dōjā dōjierram. Mag amau dō dōtarr Cristoou amag dee sim ajim, mag dō chukag ee wēnərrumjā mokdau eem dōou am öbichag meeupieg ichta am düi sīerr aawai. Mag mok eemua amag dō deewia am wēnərrampierr am düi sīejeejim, amau nem ig nūm deeg.

⁵ Mamā Ēwandamau mag thumaam khūnag ich jua oopiejerr āba, peer thumaam khūnauta i dau na nem khaigba waaujeejim. Amachdēu mag nem ārtarr gaaimua ich mag õor chukag durrpai pa bēpjierram, Ēwandamau durr iiur deeju atarr aarjā barba.

⁶ Ēwandamau am dāi magtarr gaaimua maadēu khaphū nūm, pōd maadēu amau arrjö nem khaigbamta waum khōsi aju khaba nūm.

⁷ Oob amau arrjö juapai nem parhoobam wau sīsidūmta ēwandam awi agūmag jēeumiet. Am igwia

Ēwandam iek phā sim gaai, “Phak chaaita phīr dēn waunaa agug jēeu nūmua ohood aphöbaadēwi thach khōnaa dōjā dōjierram” a sim; “maimua mag ohood thānūu awia deeu būjāau paaukhawi jemkha phöbaadējim” a phā sim.

⁸ Oob amau arrjō dich uthin khabam dāita parhooba dich uthin düimjō khapes amiet. Amau Ēwandamjā ögkhaba magwia warre ābam edpai veintitres mil khēchjierram anaabá.

⁹ Oob īchab am eem āaur khūnnau arrjō khaphu nūmta juau oghom maach Pör Cristo jūur iekhamiet pāach Pörkhapimaaugau. Amau maach Pör Ögkhaba i ichaaur magwia, nemeu khaamamjā äpba ich aguapai khēchmajieram anaabá.

¹⁰ Oob pāach pörnaanau nem mag aawai am ichaaur serereu amiet; magba akhiin Ēwandamau israelnaan dūi arrjō ich chog pāiwia chi mag narr khūn khēchpūitarrjō pāachjā agjō khēchpūidukham.

¹¹ Chadcha Ēwandamau am dāi maagjerran, īs ewag pawiajā maadēu amau aajerrjō aju khaba nūm a khap amkhīrau. Ya mug jēb eegar paimuu pamaawai īs ewagam khūnagjā mag khaphu amkhīrta Ēwandamau ich iek gaai mag phāpjjim.

¹² Magua mua īsjā pārag mag chirum: Pāach Ēwandam dāi ubu nūm awia oob pāach thömiet, pekau ee burru chan pōm khabam.

¹³ Pārag jaaukhim, ūrbat: ¿Khar pārau nem khaigbam waum khōsi aadēba aajē? Jāg nūm chan mag pōd ūrāu ãwatbajöjom nem khabam. Ūor pōm ich agjō thānūmta magbamjōo thānaajem. Mamu Ēwandam maach dūi ogduba khitaajeewai

irua maadëu ãwatbaju atchajã maachig prueba deebam. Mag prueba põm maadëu ãwatbaju atcha maachig deeju khäyau, īchab irua khaphu apiju, jãga ud̄ur dich thu aupiba ãwatpüiju aai nu.

14 Magua, Cristo gaaimua khodamnaan, mua chadcha päär khösi chitaawai pääch üu wénurramkhüirta mag chirum: Pääch khapeen Ŋwandum chaar khabamug jëeu nüm aar pääch eeurrwai oob am aar wëtmiet.

15 Pärau khaphu naawai magan cha mua jaau chirum jaaubat, magá wa mag khabá.

16 Ŋwandomau maachig döpi jaautarrjö Santa Cena khaawai irig üu ajim anaa doowai, ¿jäg nüm aig maach Cristo bag ärtarr gaaimua äba Cristo dënkhä nüm a sim khabá, chi dö nüm khüen? ¿Wa mag khabáwa? Maimua chi panjä agjö juu ee au-naa irig üu ajim anaa khoowai, ¿īchab Cristo mor gaaimua maach äba i dënkhä nüm a sim khabá?

17 Maach khapan thunaawiajä, äbam panpai khö nüm gaaimua maachin õor äbpaimta kha nüm Cristo gaai.

18 Maimua īchab päädë khüirjubat israelnaanau Ŋwandomag jëwaag nemchaain khëchwia khoojem: ¿Nemchaain khëchwia chi phaajem nasäd gaai nemek wai narr gayam chi khö nüm khüenjä mag khö nümua amachdëuchata, “Maarjä Ŋwandum chaainaugui” anum khabají? ¿Wa mag khabajíwa?

19 Mua mag chirum chan mag jäg juau wautar-rta Ŋwendum chi iwamäu aba chirum. Mag iiuba s̄isid aawai par mag am khüirphee wai narr nemek mod awiajä tagam nemek mod khäai ajapchajä khaba ni khüethuujä khaba sim.

20 Mua mag chirum aiguin, jāg parhoobam nem juau wautarragta nemekjā thōonaa ēwandam awia agug jēeu nām khūnan meperagta jēeu nām ata chirum. Mua chan meperag chan būrjā pārag ee apimapha chirum.

21 Magua Pöd Santa Cena kha nām aig Cristo jarr eem dönaa jūrr meperag jēeu nām khūnau dō nām jarr eejā döju khaba nām. Pöd maach Pör Jesucristo mes gaaim pan khönaa agjö dösät mes gayamjā au khöju khaba nām.

22 Ḷāg warre ðor numiim khūnagta jēeum khōchkha nām aig, juau ogthom maach Pör dāi khujur nām khabá? I dāi khujurju khaba nām. Í maach dāi meeukhakhiin, maadēu pöd i juajumbaju.

Nem thum ēwandam onee amkhīrta wauju aai nām

23 Pāar ee āaur khūnau maagjeebma: “Muan machdēu nem waum aig wau chitum. Magum paarjā khaíu mūrug magum abarju” aajem. Chadcha ich magma; mamu maadēu nem wau nām thum maach athee üu khaba sīerrum, magua muajā mag machdēu nem waum aig pöd waubam. Mua magkhiin bithurgam khūn khīrjugjā ēwandam iek gaai bāaupiba sim.

24 Magua, oob dich appaita warm khūn khāaijā wajapha wēnərraju khīrjumiet. Mag khāai jāga akhiin maach khapeenjā üucha nāisiju aju khīrjugta khīrjubat.

25-26 Mamu sīi merrickau ee mawia pēr autarr nemek mod chan oob khöju khaba sim amiet. Ḷāgwi mua mag chiru? ēwandam iek gaai jaauwai, “Mug

durr maimua ag gaai nem thñnñmjā thum maach Pör Ŋwandam dēnēu” a jaau sñlewaima. Mag jaau sñlewai pārau nemek parhooba pér auwia khōju aai nñm, “¿Isin mag nemek modjā am Ŋwandam anñm khñirphee wai narr khāijā agamjā?” aba.

27 Ŋwandam iek ükhaba aajem khñnau khāijā thach khömkhñir pāach thñuerwai wñtam khōsim khai wñtju aai nñm. Maimua pāachig nemdam deemam khñu khöbat, “¿Mug nemek mod pāach Ŋwandamag jñeu nñmua i khñirphee wai narr khabá?” a jñeuba.

28 Pari ãbmua khāijā pāachig, “Jāg nemeken Ŋwandam anñmug jñeu narr nemek modou” amñn, chi jaau simua oowai khöju khaba simta khöbaadēm a khñirjupimaaugau, oob warag khömiet.

29 Mag chirñm chan pāar ar Ŋwandam iek gaai ubñ durrum khñn khñirjuwia khaba, ar agtha Ŋwandam iek gaai ubñ khaba khithñem khñn khñirjuwiata mag chirñm.

Pari ãbmua khāijā, “¿Jāga mag chikhamnau khñirju simjöta awia pöd maadēu dichdēu khaphñgpier aju khaba nñ?” aju.

30 “Mua mñch thach khoowai Ŋwandamag üu ajim anaa khö chirñmta, jñga mag sñi bigaaumua khöju khaba sim khñirju sim gaaimuapai muajā khöju aai khaba chirñ” aju.

31 ¿Jāgwí mag sñi? Maan mñgta aju aai nñm: Dich thach khoowai, dö doowai maimua mag tag nem inagdam waauwaijā, mag dich nem wau nñm gaaimua õrau warag Ŋwandam wajapha thö iyñ amkhñirta nem wauju aai nñm.

32 Ni ãbamugjā oob ejemplo khaigba oopimiet. Judionaan najā nem khaigba wauba, judionaan khabam khūn najā nem khaigba wauba, ni ya Ěwandam iek ükha nūm khūn najā oob nem khaigba waumiet.

33 Mūn mūchin magta chitūm. Mūchdēu nem wau chirūmjā thumaa ðor dawagaata apim khōsi chitūm; maimuajā mūchpaita wajapha chitajujā khīrjuba, bigaum khūndamta ürcha mū gaai masi aajem, mūchdēu am dūi mag chitūm gaaimua amjā īchab üu peerdūtkhamkhīr.

11

1 Keena, pārāu oowai mua jāg ãba Cristooou nem waapi simpaita wau chitūmjö, ich agjö pārāujā mua nem wau chitūm oonaa mū dēnjöta abat.

Uin culto ee weetwai jāga aju aai nū

2 Cristo gaaimua khodamnaan, pāar gaaimua mū onee chirūm, chadcha üu pārāu mū khīrjunaa mua pāachig Ěwandam iek jaautarrjā isegba agpierr wēnūrraawai.

3 Mag naawai ū mua pārag khīr eyaa apim khōsi chirūm: Ich jāg Ěwandamta Cristo pörkha simjö, Cristota maach Pöröu, emkhooin awiajā; maagwai maach emkhointa jūrr dich uin pörkha nūm.

4 Mag maach chi emkhooin dich uin pörkha nūmta Ěwandamag jēeu nūm aig, wa sīi ich Ěwandamau ich iek jaaupitarr khāijā jaau nūm aig, uinjö putiu pör bōrrnaata jaaumūn, magan Cristota wajap khīr naaupi nūm, Cristoogta dich Pörkhapiju aai nūmta jūrr deeum khūnagta dich pörkhapi nūmjö naawai.

⁵ Wa magba սային khāijā Ŝwandumag jēeu նամ aig, wa sīi ich Ŝwandumau ich iek jaaupitarr khāijā jaau նամ aig putiu pör börrba նաmuata jaau նամն, magan amach jaai amach pörkha simta khīir naaupi նամ, amachta jūrr emkhooin khāijā ürpai am khōchgauta mag նամjö naawai. Maguata սային putiu pör börrba օր ee iekhaawain, pör bich-naa iekha նամjö chigaata aju aai նամ.

⁶ Մանտա օր khapanag ee maag būrjā putiu pör börrba նամ khai, magan warre amach pör khōipüiju aaita նամ. Mamս amau oowai mag pör khōibapääiwai am chigaacha aju նամ khai, magan օր ee iekhaagpaawaijā ichiita putiu pör börrju aai նամ.

⁷ Pari jäg ich Ŝwandumta maach thumaam khան Pörkha sīerrնամjö warr maach ompaawaijā maach emkhooiragta jūrr mց gāai nem թանամ thum pörkhapitarr aawai, emkhooi chan pōd putiu pör börrju khaba sim. Pari սարան ichiita putiu pör börrju aai sim. Mag ich pör börr sim aig, pōd irua ich jaai khāai ichta ürpai aju khaba sim a sim.

⁸ Pārau khaphս նամ, warrcha Ŝwendumau maach jōoin ompaawai chan սայի գաaimuata emkhooi ompaabajim. Magju khāai սայիta emkhooi գաaimua Ŝwendumau ompaajim.

⁹ Mag emkhooi ompaatarr chan սարաւ ig sīerr aawai khabajim, ich Adanta chi սայի khāai na omparr aawai. Magju khāai Ŝwendumau oowai chi emkhooirau սայի ig sīerr aawaita i athee ompaa deejim, i daumaai նարամkhīir.

¹⁰ Magtarr aawaita սային ichiita putiu pör debabju aai նամ. Mag նամ aig amau chadcha սդրաа

emkhooinagta amach phēethugpi nām a jaau nām. Mag putiu pör deebaawai õor dakhīrpai khaba, īchab Ņwandam chog angelnaan aig nām khūn dakhīrjā ūu sim.

¹¹ Pari īchab khaphu abat: Maach mug Ņwandam iek ükha nām khūn ee chan ni iwiram ābmuajā jūrr chikhām igbam aju khaba nām. Emkhooi khurau khaba akhiin, ūuijā chukhu akham; maimua ich agjō ūui khurau khaba akhiin, emkhooijā chukhu akham.

¹² Iin warrjā chadcha emkhooi gaaimuata ūuijā ompaajim. Mamu ich magtarrijō ewag pawiajā ūuirau chaai oo nām gaaimuata emkhooijā khitum. Mag naab mamu amach numwe emkhooi ūai däi Ņwandamauta ompaajim.

¹³ Pāar khīrjugau jāga sī keena: {Uuin büürjā putiu pör deebaba õor khapanag dakhīr Ņwandamag jēeuju aai nū? Jaaubat.

¹⁴ Maadēu khaphu nām, warrgarwe maach emkhooin pörbü durag bāaupiewai ūu khaba sīejem.

¹⁵ Pari mag sim jūrr ūuin pörbü duraata wajapha sīejem, büürjā chigaa khaba. Ņwandamau warrgarwe amag pörbü duraa deejim, aguapaita putiu pör börr nāmjö wēnūrramkhīr.

¹⁶ Ābmua khāijā mua jaau chirām ūrmaaugau mu ichaaur iekhaju khai, idēu mag sim ich iphithur. Pari mua chan deeum phōbör ee Ņwandam iek ükha durrum khūnaujā khīet jaau nām ūrba chitum. Ichiita thumaam khūnau oowai ūuinan putiu pör börrju aai nām, culto ee weetwai.

Santa Cena kha nām aig athuucha aajerr

¹⁷ Maimua muchhdëu ūurwai Santa Cena khaawaijā much jügaag khaba ūr chiraawai, ag atheejā pārag mu iekhaagpam. Mua ūurwai mag Santa Cena khaawaijā, maach Pör Jesucristo maach gaaimua thooatarrta khiiirjuju khääi, sii parhooba pāachdëu am aig aawai pāachdëupaita pāach khaibag waunaa nem ãr num anum ū chirum.

¹⁸ Chi oo nám khuuñau mэрүг jaauwai, mag chi ükha durrum khuuñ apha biirdü nám anumjā silita mag khíkhíratdöjä phuurphöbaadëp aajem anum. Amau jaau nám thum chan mua chadcha aba chirum. Pari magdaman chadau mua mächdëujä ükhapai chirum.

¹⁹ Chadcha mag pāar pāach agdaujōm khūn ap-pai chum phūr ohood aadēphūm, khaíu meraa sī. Pari mag pāach khīkhīratdō biirdubaadēphūm gaaimua sī ñrau pāachta wajapcha Cristo igar nūm amkhīrta pāar mag nūm khabahab. Pari wajapcharan ar pāarjō magba nūm khūunta chi chadcha agpierraan nūm khūnau.

²⁰ Pari mag pāar āba biirda nūm anumjā pāach appai khīkhīratdö chum poso phūur ohood aadēpnaata maach Pör Jesuu Santa Cena jaau pūatarrjö khaawaijā chadcha ich agjōjā khaba, sīi thach khöm khōchgauta pāar maagjem.

21 Mag aawaita ya khoogpaawaijā agdaujö pāachdēu nem waibéemarrpierr pāachdēu khöm aig khöwia, döjā döwia, sīi warag khéch thunisiphum. Mag thunum ee pogkha jāsōojā khékhédum, mag khöju chukhu aawai.

²² Ḷāgáwa, pāar di chukhuta nū pāach di aarwe thach khōwia dōjā dōwia bëeg? Ḷāgwia pārau tagam

khhandam üu agjö Êwandam iek äkha durrum khhunta kha iséemjönaa ar nem waibëeju chukhu durrum khhandamjä khïir naaupim khõchgaujöta jäg nü? Pääch jäg nüm paar chan oob mua pääch ëugar wajapha ig iyüu aju amiet.

Jesuu Santa Cena waupijaaupüatarr

²³ Nawe mua päärag jägata Santa Cena khaju aai nü a jaautarr aawai pärav jäg nüm aig pöd mua pääar ëugarjä wajapha ig iyüu abam. Cha mua päärag jaau chirümün, ich maach Pör Jesuucha müchig jaautarrta jürr mua päärag jaau chirüm: Maach Pör Jesüs ar Judaau chi thethemnaanag i pür deetarr ed ya edaar äbmiecha ich khapeen düi thach khö süewai, ich juaucha ich juu ee pan auwia,

²⁴ ag paar nacha Êwandamag üu ajim anaa thor-reupüijim aajem. Magnaa üapüiwia, “Pääch juau au khöbat, müun mü morou” ajim anüm ich khapeenag. “Wajapcharan müg pandam thor-reubarmün mü cha chirümüta pääar peerdu aum khõchgau dau aphüu ajuuta jaau sim. Müg atag pawiajä müg päächdüe mü jua ootarrjö khabat, mü thüotarr khïir eyaa aag” ajim aajem, maach Pör Jesuu ich khapeenag.

²⁵ Maimua üchab ya mag thach khö aaipabaadeewai, chi jarrdamjä jua ee auwia agjö amag, “Müg jarr eem vinodam döbarmta warrgarwe Êwandamau õor düi iek deedu aajerrau; mamü müg iekhan iek iiuriugui” ajim anüm. “Mü bag müg vinojö ärbarmuata Êwandamau, üsmua atagan chadau pääar peerdu wüenürraju aai nüm a jaau simgui” ajim anüm. “Päächdüe müg khanaa dö nampierr

m  p ach k it dau aph  arr kh irjunaata débat” a jaaujim aajem  chab ich Cristoou.

26 Maguama, p rau mag khanaata panj  kh naa chi jarr eemj  d  n m n, magan mag n muu maach P r Jes s maach gaaimua th otarrta jaau n mj  n m. I b ebam aig chan mag kha n m oob kh ir okhoomiet ajim aajem ich Jesuucha.

Parhooba n m chan Santa Cena khaju khaba n m

27 Wajapha  rbat mua jaau chir m:  B mua kh ij  ich khaigba sim gaaimua Santa Cena wau n m kh ju khaba simta kh m n, magan ichd upaita wir aig  wandamag ich gaai mas amkh ir ich  mkha sim. Mag sim aiguin maach P r Jes s ich k it dau aph  bag  rtarrj  i gaai mas khaba sim a sim.

28 Magam uguata chi pan kh wia chi jarrdam eemj  d ju nawe agdauj  wajapha kh irjuju aai n m. Pua kh irjuawai  wandam dau na p ch khaigba arr gaaimua kh j  kh ba ni d j  d baju aai sim khai, warag  wandamag mag pekau chug-paapi j eunaata chi pan kh wia d j  d b .

29 Mam  magba mag Cristo dau aph  arr jaau simta wajaphaj  kh irjubanaa mag kh naa d m n, s i dichd upaita dich gaai mas amkh ir  wandamag dich  mkha sim.

30 P ach mag n m gaaimuata j g p ach ee s i  or mor masim kh un khapan th n m d i s i kha th um kh un p mj  th n m.  aur kh un amach mag n m gaaimua ya kh echwia n m.

31 Chadcha ag nawe maad u dich thumaa kh irjunaas dichd u mag nem khaigba wautarr

paarjā Ņwandamag chugpaapi jēeunaata khökhii, khan gaaimua irua mag maach gaai jua khueaba abarju.

32 Pari mag Ņwandamau maach gaai mas deewaijā sii maach wawiewaiu, õor pōm ich iek ükhaba thuenem khueun däi äba maach juu khēgkhapüimaaugau.

33 Wajapcharan muan magta pārag jaau chirum khodamnaan. Īsmua atag pāach äba biirduna maach Pör Jesuu jaau p̄atarrjö khoogpaawai, pāach khapeen nubat, maimua thumaa äba naisiewaita khöbat.

34 Mag nūm ee äb khāijā jāsog thunaawai pōd nubaju khūirju sim khai, warre ich di aarwe khöwia bēju aai sim, mag äbam aig biirduna thach khö naawiajā Ņwandamag pāach gaai mas apim ugua. Tagam nem pārav jēeu narr ökhar m̄chcha pāar aar barimaawaita m̄chdēu khap jaauwimaju.

12

Ēwandam Akharau ich juu theeg jiigjem

1 Khodamnaan, īs jūrr mua pārag khaphu apim khōsi chirum, jāgata Ņwandam Akharau maach ich iek ükha nūm khueunag ich juu theegjā deejē, nem khūir pogkhe waumamkhūir.

2 Pārav khaphu nūm, warr agtha pārav Ņwandam iek khaugba naawai sii uduraa jāg juau nem parhoobam wautarragta pāach èudu arrpi nūmjö aajeejim, agumugta jēeu nūmua. Pārav khaphu nūm īchab, warrgar pārav ēwandamnaan aajerr khueun chan pōd iekhaba, meujā meraa sīsidum, chadcha Ņwandam chaar khaba sīsid aawai. Pari

Ís ya pārau Ŋwandam chaar iekta khaphu naawai ichdēun chadau pārag ich iekha simjā khaphu apiju ich Akhaar gaaimua.

3 Magua ís khīrjuawai, ābmua khāijā chadcha Ŋwandam Akhaar jua theegauta i iek jaau nərrum khai, pōd Jesús thür thärnaa khaigba iekhaju khaba sim. Maimua ich Ŋwandam Akharauta iekhapibam chan, pōd ābmua, “Jesuuta thumaam khūn Pöröu” a iekhabaju.

4 Ŋwandamau chadcha ich chaainag ich jua theeg khīrpierr deejem, agua ich athee nem waumkhīr. Pari mag simuñ, ich Ŋwandam Akhaar ābpai simuata mag deejem.

5 Ŋwandamau maachig nem waupi simua jūrr bigaaum khūn chogkhamkhīrta phidagjā khīr pogkhe waupiejem. Mamu magumjā thum ich Ŋwandam Akhaar ābpaimuata mag waupiejem.

6 Ŋwandamau maachig nem waupiju ayaam pōm khīr pogkhe wai sim; pari āba ichdēupaita mag nem khīr pogkhe wawaagjā thumaam khūnag ich juapá deejem.

7 Magta Ŋwandamau ich chaainag amachpierr ich Akhaar jua theeg khīr pogkhe deemaajem, magum gaaimua chi ükha durrum khūn thumta wajapha wēnərramkhīr.

8 Ŋwandamau ich Akhaar gaaimua ãaur khūnag ichdēu khōsimjö ðor wawieg nem khīrjug khaug apiejem. Maagwai ãaur khūnag agjö nem khīrjug khaug api sim, ich iek ðrag jaau khaug amkhīr.

9 Maagwai ãaur khūnag ich ag Akharaupai khaphu apiejem, Ŋwandam am däi sim aawai dich juapaupai pōd nem waubajöjomjā ich jua thee-

gauta wauju khaph^h apiejem. Āaur kh^hunag īchab ich aguapai õor mor mas sīsidumjā monaumkhīr ich jua theeg deejem.

10 Āaur kh^hunag ag na õrau mag ooba aajemta õor dauderraa waumkhīr ich juapá deejem. Āaur kh^hunag ich iekta deeum kh^hunag jaau khaug apiejem. Maagwai āaur kh^hunag īchab khīrjug deejem, Ěwandam iekta jaau wēnūrrūm an^hm kh^hunau nem jaau n^hm üurwai chadcha ich Ěwandamauta iekhapi sī wa sī dösāt iekta jaau wēnūrrū a khaug aumamkhīr. Āaur kh^hunag īchab deeum meu büürjā muig eegar iekhaba aajem meupa iekhapi-majem. Maagwai jūrr ābakhaíg mag warmua iekhatarr, pari agjö ich meu khaba simta ich meúata iekhatarrijō, chi ūrtarr kh^hunag jaumkhīr khīrjug deejem.

11 Mag nem khīrpierr jig simjö ich jua theeg dee simun, ich Ěwandam Akharaupaita ichdēu deeju ayaam kh^hunag mag deemaajem, ichdēu khōsimjōta nem waumamkhīr.

Thumaam kh^hunta Cristo morkha n^hm

12 Maach moron chadcha thum ābpaita s̄eb mam^h, ag gaai nem khīr pogkhe th^hn^hm. Ag gaai th^hn^hm: dau, jua, b^h, kach, maimua magpajā khabam. Pari mag th^hnaab mam^h, ichiita õor mor ābpaim gaaita mag th^hnaajem. Ich magta sim īchab Cristo morjā: Maachta i morkha n^hm.

13 Judionaan wa judionaan khabam kh^hun, sī chikham chognaan wa amach cuenta n^hrrjēem kh^hunpa maachin thum āba ābam Ěwandam Akhaar auwiata pör choo n^hm, mag i Akhaar athaawai maach thumaam kh^hunag Cristo mor ābpai öbeer

aumkhīir. Magua mæg maach khapan thunaab mamæ, ãbam Akhaarpaita wai naawai chadcha maachta Cristo morkha nãm.

¹⁴ ¿Pãrau oowai maach mor gaaipai nem khīir pogkhe thunaabá? Maach mor chan mag nem khīir ãbpaimuata morkha sim abam.

¹⁵ ¿Khanim nemjö bëuu khäijä juag, “Mæ chan jua khaba aawai mor gayam khabam” akhiinjä? Magju khaba sim, chadcha ichjä mor gayam aawai.

¹⁶ Maimua jürr kachiu khäijä daúg, “Mæjä dau khaba aawai mor gayam khabam” akhiinjä. Mag gaaimua chadcha mor gayam khabam aju khaba sim, ichjä mor gaaí sñewai.

¹⁷ Maach mor thum dau akhiin, ¿khaniu ūrkhají? Wa jürr maach mor thum khäijä kach akhiin, ¿jäga nem thüpamjä khap akhají?

¹⁸ Warr maach ompaawajä üuta Êwandamau maach magta deebajim. Irua oowai agdaujö amach sñsid ajupierrta sñumajim maach mor gaaí, ichdëu khõchagpierr, amagjä agjö amachpierr nem waumkhīir.

¹⁹ ¿Jäga akham khai Êwandamau sñi maach dau, jua, wa bëpai khäijä ompaawia, tagam nem ompaaba arr amuan? Mag arr amuan maach mor aju khaba sñekham.

²⁰ Irua maachdëu nem igju thum maach mor gaaí ompaakhajim. Pari nem khīir khapan maach gaaí thunaab mamæ, ichiita maach moron ãbpaita sim.

²¹ Daúa ichdëuta warp oojem awia juadamag, “Mua pæ igbam” aju khaba sim. Wa magbam khai jürr pöröu khäijä bëug, “Muajä pãar igbam” aju

khaba sim, ichta tagam khuun khāaijā maach mor gaai ügtharraacha s̄ejem awia.

²² Magju khāai wajapcha oowain, maach mor gayam nem wajappai ighbajöö s̄isidumta tagam khuun khāaijā ürcha iigjem khuunau.

²³ Maimua ar maadēu dich mor wajappai asekasbaju ayaam perasta wajapha put eecha wai wēnurraajem. Maimua ag khāai wajapcha uarkhaju aai numta jūrr mag ākhaa paraajā aba aajem,

²⁴ am mag warm khuunjö meer paar wai wēnurraju igba naawai. Mag khāai uarkhabaju aai num perasta wajapcha uarkhaajem. Pari Ŋwandamau warrgarwejā ich magta deejim, maadēu oowai wajap nem ighbapaimta ürcha jāsenkha numjö wajapcha thua paar wai wēnurramkhīir. Ich agjöta sim īchab, maach khodamnaan Ŋwandam athee pōm nem wauju khaugba khithēem khuunjā.

²⁵ Ŋwandamau makhuunjā ich morkha wai sim aawai agdaujö jāsene apim khōsi sim, maagwai iwiir ābjā aaiduba s̄ii warag agdaujö warm khuunau nem igaata oo naamkhīir.

²⁶ Mag naawai iwiir āb khāijā mas aawai tagam khuunaujā d̄ui thumaa sentii num. Wa āb khāijā nem wajapha waubarm gaaimua onee aawai tagam khuunjā thumaa onee thunum.

²⁷ Maach Cristo igar num khuunan, maachta i morou. Mamu thumaam khuunau ābam phidagpai wauba naawai dichpierr nem wau num gaaimua āb s̄ii i juajö sim; deeum phidag wau sim gaaimua āb i büjö sim; āb i daujö; ich mag numua maimua

mag tag ich mag thum i mor éntér.

28 Ich Ŋwandamaujā ich iek ükha nám khüün ee ürcha paraa apijim:

Ich iek aaidü jaauumkhíir ichdëucha jür aumam khüün,

ich iek jaauumamta jürr warm khüünag jaaujem khüün,

maimua ich iek jawaag maestronaan.

Mag tag agjö paraa apijim:

ichdëu juapá deebaawai õor dauderraam nem waaujem khüün,

Íchab ich jua theegau õor monaaujem khüün,

süi chikham khíir jásenkhaag nem par daúa ooba aajem khüün,

iglesia ee dirijijem khüün,

maimua ich Ŋwandam Akharau iekhapibaawai deeum meúa iekhaajem khüün.

Magüm khüunta ich iek ükha nám khüün ee paraa apijim.

29 Pari magüm khüün thum süi Ŋwandam iek aaidü jaaujem khüün khaba, ni thumaam khüünauta mag Ŋwandam iek jaaujem khüünjä khaba, ni thumaam khüünanta mag Ŋwandam iek jawaag maestronanjä khaba nám. Thumaam khüünauta mag Ŋwandam juapaau õrau ooba aajemjä õor dauderraam nem waaujem khüünjä khaba,

30 ni thumaam khüünauta mag õor mor masim khüün monaaujem jua theegjä chukhu nám. Thumaam khüünagta mag Ŋwandam Akharau bürjä amachdëu meu khaugbamjä iekhapiba, ni thumaam khüünanta mag warmua deeum meúa nem

jaautarrjā jūrr khaphh warm khhunag jaaujem khhunjā khabam.

³¹ Mag ābpaimugta thum magamkhīir Ŋwandamaau ich jua theeg deeba sīeb mamh, wajapha khīirjunaa i jua theeg chi wajapcharam khhunta aum khōsi irig jēubat, agua pāach eejā thumaam khhunta warag Ŋwandam iek gaai ubh paaukhamamkhīir.

Pari maghum khīirjuju khāai, āb ag khāyau wajapcharam sim: ma, dich khapeen kha khōsi nūmhu. Maata pārag jawaagpam.

13

Dich khapeen kha khōchag

¹ Khanim nemjö ābmua chadcha òor dakhīir mug jēb gayam meu khīirpierr iekhanaa ügtharmpeen meujā iekha sim, pari mag simta būrjā ich khapeen kha khōchkhaba sim chan, magan Ŋwandamaau oowai mag wounan sīi parta mag iekha sim. Mag sim aiguin sīi tamburr bubujukhamjö khabam khai, latadí nenerrkhamjöpaita sim.

² Maimua khanim nemjö ābmua mug atag Ŋwandamaau nem oopipig majujā thumaa ag nawe khaphhnaa, mug eegarm khhunau khaphh nūm khīirjugjā thumaa khaphh sim dūi ich Ŋwandamaau khīirju sim khīirjugjā khaphh sim; pari mag simta būrjā ich khapeen kha khōchkhaba sim chan, magan Ŋwandamaau oowai mag wounan parta mag sim. Wa magba ichdēu nem mag abaawai Ŋwandamaau ichdēu jaautarrjö apiju khaphhnaa, durrsīig khāijā wounagamjö “Chum dūnhubaimá” abaawai, i ipierr chadcha ichdēu

jaautarrjö mam mapi sim; pari mag nem wau simta bëürjä ich khapeen kha khõchkhaba sim chan, magan Ņwandumau oowai parta mag nem khïir pogkhe khâijä wau sïeju.

³ Wa äbmua khâijä aphuu khithëem khueunag ich nem wai sim thum ich thach khöju arrpa jiggäiwia jürr ichta khöju chuk sïsip sim; wa ichcha khâijä Ņwandum athee awia uduraa õt ee ich örpüipi sim; pari magbarmjä bëürjä ich khapeen kha khõchkhaba sïerr khai, Ņwendumau i aubaju.

⁴ Dich khapeen kha khõsim abarmän, dich düi khaigba aawaijä sii khïuuta äwatpüpükham, magnaam thumaam khueun däijä ö wajaphata anäm. Dich khapeen kha khõsim abarmän, irua nem wai simjä dich dën apim khõsi khaba, wa maach khääi pör öphërg sïewiajä ijö aju khïirjuba; ni dich thöwia dichta warm khueun khâijä emkhooikha chirumjä abam.

⁵ Dich khapeen kha khõsim abarm chan, bëür abarm gaaimua chaai daumeraamjö parhoob thüthug aba, ni nem thunumjä äba sii dich atheepaita khïirjubam. Nem khõrgjä khaba, wa mag meeukhabaadémjä sii ich mag khïir thüajä khaugba äba ich mag iekta ich mag ig nürraba aajem.

⁶ Dich khapeen kha khõsim chan, chikhamnau õor khaigba wau nüm oowaijä warag onee khaba, äba nem agcha wau nüm oowiata onee aajem.

⁷ Chadcha dich khapeen kha khõsim abarmän, dich khapeer garmua dich düi wajap khaba awiajä idëu äwat püurbabakham. Chikham eugar khaigba jaau nüm ükhaba, nem wajapha jaau

nūmta ükhaajem. Dich khapeen pekau ee burrwaijā, ya jägbaadēm chan tag at khabam a iekhaba, sīta warag ūu deeu ich sīerrjō ajapha aju anūm, i igwia. Dich khapeer gaaimua ūrāu ich khaigba aawaijā, magumjā igba ūwatpūpūikham.

8 Chadcha dich khapeen kha khōsim abarmān, mag khōchagjā ich mag chugpaa khaugba sīrraju. Ņwandam aar naaimaawaijā ich Ņwandamjā khōsinaa ich khapeenjā ich mag kha khōsi wēnūrraju. Mamā māg atag paawai Ņwandam iek jaau nūm khūunjā tag ighbaju, ya ich dāicha naawai. Magbaadēm dāi tag Ņwandam Akharau ūrag amachdēu meu khaugbampa iekhapiejerrjā tag iekhapibaju. Ya maig paawai ūchab ūor khūirjug khaugkham khūun khūirjugjā tag ighbaju.

9 Jāgwia magum tag ighbaju? Ņwandam iek jaau nūmjā maadēu thum jaauju khaugbanaa māg jēb gayam khūirjugjā sīi khomariipaita khaphā naawaima.

10 Maimua chi wajapcharam khūirjug khaphā aju ed barbaicheewain chadau mag khomariipai khaphām nemjā tag chukhu aju.

11 Warr bürū chiraawain chadcha chaain iekhaata iekhanaa chaain khūirjugta khūirju chitajim. Pari ya jōoipa chirsiewai warre chaai aawaim khūirjug isegpūijim.

12 Ņwandam iek ükha nūmjā ich jägta sīebahab. ūsin maadēu Ņwandam igwia i khaphā nūm anaab pari sīi ēspheg khūir purrjōom ee nem inag oo nūmjōpaita i khaphā nūm, wajappai khaugba. Pari jäg nūu awia māg atag paawai chadcha ich simjō maadēu i wajapha khaphā aju, ya agdaujö i dāi

khīircha oophöbaadëm aig. Mæg maach agtha eegar wënurrueweran mæchdëun ya i wajapha khaphu chirum a chirab mamu, agtha i ooba aawai wajappai i khaugba chirum. Pari jäg chiruu awia ich jäg ich Ŋwandamau wajap mu khaphu simjö mæch garmuajā īchab i khaphu aju.

13 Mag Ŋwandam jua theegta ürcha ig naab mamu, Cristo pierrwai tag magum ibajju. Magjup mamu nem khīir thārjup nūm, makhuun chan büürjā chugpaa khaugba sīerrjēem. Makhuun: Ŋwandam iek ükhawia i gaaimuata maach uu wënurrum khīirjugau; ügthar pawiajā warag wajapcha paaukhamaju khīirjug, maimua Ŋwandam khōsi nūm gaaimua dich khapeenjā kha khōsi nūm. Pari mag thārjup nūm eem ab sim chi wajapcharam. Ma, cha mua jaau chirumjö dich khapeen kha khōsi nūmuu.

14

Ŋwandam Akharau deeum meu iekhapibaawai

1 Keena, mua pħaba deeu pārag jaau chirum: Āba dich khapeen kha khōsi ajuuta ürcha ēkhabat. Magnaan chadau īchab ich Ŋwandam Akharau dee sim juapajā aum khōsi aju aai nūm. Pari büürjā ōrau khaugbam meúata iekhaju khāai, ürcha i iek deeum khuhnag jaau khaphu aagta pāach gaai wajapha ich jua theegdam deepim khōsi abat.

2 Deeum meu iekhamamua khāijā irig jēeumħan, nem wajaug sim īchab; pari mag deeum meu iekha simuan ōrag ūrmkhīirjā khaba, sii Ŋwandamag ūrmkhīirpaita iekha sim aawai, chadcha ich

Ēwandam Akharau khīirjug wajapham dee sim awiajā bigaaum khūnau ni ābmuajā khaugbaju, khan ata iekha sī.

³ Mag khāyau Ēwandamau ich iek jaaupi simta jaau nārrām wounaun chadau chadcha warag bigaaum khūnpata Ēwandam Iek gaai am khīirjugdam bāupiwia, am khīrjā onee apinaa īchab am wawijā wawí sim.

⁴ Pari magba deeum khūnau magum meu khaugbag aigta amag ūrpimaaugaujō deeum meúata iekha simuan sīi ichigpaita wir aig jaau sim. Mamā Ēwandamau ich iek jaaupitarrta jūrr ūrag ūrmkhīr jaau nām khūnaun chadau chadcha thumaa chi ükha durrum khūnta warag Ēwandam iek khaugpi nām. Mag amau nem khaug paaukhamam aig warag ag iek gaaita am khīirjugjā bāaukha wētum.

⁵ Mūrūgan pāach thumaam khūnau deeum meu pāachdēu khaugbam khāijā iekhakhiin üu sim. Pari mua oowai Ēwandamau ich iek jaaupi sim jaau nāmta wajapcha sim, sīi jāg dēgolp deeum meúa iekha nām khāaijā. Mag iekhawiajā pari warm khūnag khaphā amkhīr deeu am meúa jaaumān üu sim, Ēwandamau mag iekhapitarr thumaam khūnag khakhapdō amkhīr.

⁶ Pārau oowai māch khāijā pāar aar mawia sīi deeum meu pārau khaugbamuata pārag iekhabaimakhiinjā, “¿Khani jaau simā mag sīma?” aju pārau. Mamā pārag wajapha khap amkhīran, pāar meúata jaauju aai chirām: Ēwandamau pārag ich iek jaaupitarr, wa māg atag irua maach dūi aju, wa Ēwandam khīrjug khāijā khīr pogkhe

jaauju aai chirm. Magan chadau pārau khaphh
nūisiju, pāach meúa aawai.

⁷ Pārag deeum ejemplo jaaukhim: Karris khāijā wa guitarra khāijā siirwai, siir meraa aawai sīi ö üurbajā chukhu sirkhiin, jāga khap abarju khanta sir sī. Pōd khaugbaju.

⁸ Wa soldaaun khāijā juurhi ee wērbuan wētum aig chi trompeta sir simua wajapha ö araraa sirba akiin, jāga thumaam khhnau khaphh aju mag sirbarmuapai amachig “Audimat” a jaaubarm.

⁹ Pāarjā īchab ich agjöta thnm. Pārau khāijā deeum khhnag iekhaawai amau khaugbam meúata iekhamn, jāga amau khaphh abarju amachig iekha nm. Par sīi jāgan paagta iekha nmjō okhoppa nūisiju.

¹⁰ Mg durr gayan meu khapan khhir pogkhe thnm. Chi meu khhnagan meu wajaphamma, amach meu aawai, maimuajā amach iekhamam thum khaphh nm.

¹¹ Pari mag thnm eemua āb khāijā bēewia mua i meu khaugba chitmta mrug ich meúa iekhachéksiin, mua pōd khaugbaju. Mag chan pōd iyu abam, ni ābmuajā chikham meu khaugba aawai.

¹² Magua mua sīi iekkhōrjā khaba mag chirm: Pārau jāg Ņwandam Akharau ich jua theeg dee sim aum khōchag thnmn nem wajaug sim. Mamh chi wajapcharamta paarpam khōsi abat, ar pāachdēu oowai agua ürcha chi ükha durrum khhn thumaa khhir onee apijöjom.

¹³ Ābmua khāijā ich meu khaba deeum meúata iekhaajem ag jua theeg wai sim khai, magan agjö

ich Jöoirag jëeuju aai sim, mag ichdëu iekhabarm iekpai aig ūr nûm khûnag deeu am meúa jaaujem ag juu theegjä ichig deemkhûir.

14 Êwandamag jëeu chirum aig mua sii parhooba deeum meúata jëeukhiin, mu akharaun chadcha Êwandamag jëeu jöchkhërama. ¿Pari mag sim muach chi ürhumua muachdëu iekhatarrjä khaugba abaawaijä?

15 Magbaawai ¿jägajuma? Magbaawai mag deeum meúata jëeumam dëi jûrr aig dich iek ūr nûm khûnag jaau khaphu jawaag agjö Êwandamag dichig jaupima, jûrr am meúata amag khap amkhûir jawaag. Meukhaar khâijä agjö bûurjä õrau khaugbam meúata mag au dictarr khai, ich agjö am meúata amag jauma, khap amkhûir.

16 Mag am meúata khaba sii deeum meúata Êwandam thö iekhamamua jëeukhiinjä, jäga pua iekha simjä khaugba aawai aig durrum khûndamau pu ipierr dëi ich magau abarju. Amau pöd magbaju, pu iekhamamjä khaugba aawai.

17 Par pua nem wajaug ūrihmü jëeumaju; pari mag sim aig chan bûurjä biturgam khûndam Êwandam iek gaai khûirjug bâauba, ich magpai bûurjä ūrba arrjö durrum.

18 Mua chadcha Êwandamag üu ajim a chirum, muachdëu irig jëeu chirum aig muachdëuta pâar khâijä ürcha deeum meúata iekhaajeewai.

19 Mag chitab mamu, khapanag ee chirum aiguin, iek pöm khaba awiajä, thumaam khûnag muach iekha chirumjä khaphu apim khôsita chitum, sii muach appai iekha chirum abarmjä am meúata

khaba aawai iwiram ãbmuajã khaugba ich mag öbërpimaaugau.

20 Cristo gaaimua khodamnaan, mæg mua jaau chirum khap aag oob sii chaaindamjö khïirjug meraa amiet. Magarrau nem khaigbam wawaagan chadau warag wauju khaugba aju aai nãm, chaain daumeraa aawai nem wauju khaugba aajemjö. Pari Ŋwandam Akhaar jua theegau nem khïir pogkhe waupiejem eem chi wajapcharam khap aagan, chadcha jöoin khïirjugjöta abat, wajapha khïirjuag.

21 Khïir eyaa abat jäga Ŋwandamau warrjä maach jöoin israelnaan ichdëu amach castigaa sim khap amkhïir deeum khœnag amach meúata amag iekhapijji. Ag iek igwia Ŋwandamau ich iek phä sim gaai,

“Jäkhœn wounaanau mæ iek ükhaba arr aawai jürr deeum khœnagta mua am durr khechthag auiwi amach meúata jürr chi durr khœnagjä iekhapiju” ajim, “mag oobaawai amach khaibag isegamkhïir.

Pari par mag deeum durram khœnau amach däi magbarmjä ükhabaju” a phä sim. (*Is. 28:11-12*)

22 Magua, ū ewagjä mag ūr meu meu khaugbam iekha nœmuata chi ūr nœm khœnag Ŋwandam iek ükhabiju aju khaba nœm. Magarrau Ŋwandam ichdëucha ich iek jaaubarmta jürr thumaam khœnag ūrmkhïir am meúa jaau nœmuau chadau ükhaba nœm khœnaupa ükham khösi ükhaajem, ajaphata ūr naawai.

23 Pāadē khīrjubat: Ņwandam iek ükha durrum khūn thumaa ābam aig biirdūnaa, thumaam khūnau deeum meúata iekha thūnumcha khāijā āb būurjā Ņwandam iek ükhaba sim dubchēwia mag oobaicheewaijā, khan abarju irua. Par jāgan irua, “Jh! parhooba dubwia sīl ūor pōm lōkie thūnumjā oobarm” awia warag ükhab sīsiju.

24 Pari magba sīl pāach thumaam khūnag Ņwandamau jaau simta jūrr ūrag jaau nūmcha khāijā āb Ņwandam iek ükhaba khitūm dubchēwia mag ūrbacheewai, irua thumaa āsie ich mor ewag khīrjuwia, “Chadchata mūn pekau pōoma chirūm” aju, ich jügdaar mag pārau jajawagmam ūrwia.

25 Mag amachdēu i oojā ooba aajemta wajapha i oojem khūn dēnjo ichigcha jaaumam ūrbaawai kanieu thūkhöonaa, “Chadcha Ņwandam am dūi sīewaita mūg thūnum” awia, dūi amach paarmua Ņwandamag jēeuju.

Pāach nem iinwai wajapha oonaata inbat

26 Ya ābmiecha paawai mua pārag magkhim: Ar āba khapanaa biirdūnaa Ņwandamag jēeuwai, āaur khūnau meukhaar auju aai nūm; maagwai āaur khūnau Ņwandam iek gaaaimta jaau nūmua ūor wawiju aai nūm; maagwai āaur khūnau ich Ņwandamaucha amachig jaaubarm iekta jūrr deeum khūnag khap apiju aai nūm. Tagam khūn deeum meúa khāijā iekhaju aai nūm; maagwai warm khūnau jūrr makħūnau deeum meúa jaaubarmta thumaam khūnag ūrmkhīr jaauju aai nūm. Mamū mag nem in nūmjā, dich appaita

onee aag khaba, thum aig n̄am kh̄un Ŋwandam d̄ai warag ub̄ apiegta mag wauju aai n̄am.

27 Pāach meu khabam iekhaju awiajā iekhaju aai n̄am. Pari numpai wa thārjuppai khāijā āābdö iekhamamuata iekhaju aai n̄am, sīi thum sereuba. Mag deeum meúa iekhabarmjā ichiita jūrr ābmua jaaub khaba jaauju aai sim am meúa, thumaam kh̄unag ūrmkhīir.

28 Mag khapan th̄unam ee ni ābmujā mag warm kh̄unau deeum meúa iekha n̄am jaauju chukhum chan, magan warag būrjā deeum meúa iekhaba, sīi pāach ödegpaita iekhabat, pāachdēu Ŋwandam d̄imuapaita mag pāach iekhabarm khap aag.

29 Wa magba sīi Ŋwandamau pāachigcha jaaubarm iekta jūrr õrag jawaag wai n̄um khai, agjō numpai khabam̄n thārjuppaita iekhaju aai n̄am. Maagwai tagam kh̄unau sīi kh̄iu ūrwia jaauju aai n̄am, chadcha Ŋwandam Akharauta mag iekhapi sī, wa sīi ich kh̄irjug eepaimuata mag iekha sī.

30 Pari mag agtha warm iekha sim ee, deeum aig simug khāijā īchab ich Ŋwandamau ich iek jaaumkhīir jaaum̄n, magan chi nacha iekha sīerr iekha öwia jūrr magug iekhapiju aai sim.

31 Mag āābdö iekhamamuata thum chi Ŋwandamau ich iek jaaupi n̄am kh̄un iekha öju aai n̄am, aig durrum kh̄undamag khaugpiwia īchab kh̄irdam onee durramkhīir.

32 Chi mag Ŋwandamau ich iek jaaupibaawai jaau n̄am kh̄unaun wajapha khaph̄ aju aai n̄am, amach parhooba sereuba sīi āābdöpaita iekhamaju aai n̄am.

33 Jāgwia mag chirā? Sīi jāg nem parhooba

amachdëu ampierr aawai Ŋwandamau khōchkhaba aajeewaita mag chirum. Ŋwandam chan oob magum eem khabam. Iruan agpierraanaa khōinaata wēnurrapiejem.

Jäg tagam khun chi ükha durrum khun iglesia ee aajemjö,

³⁴ ህወንድን culto ee paawai sii khūuta ūr ohoodö aju aai nūm. Am, emkhooin ijējēbkham ee dāi iekhaju khaba nūm, ich Ŋwandam iek phā sim gaaia jaau simjö, am sii amach jaai sua eegarpai khithēem aawai.

³⁵ Emkhooin culto ee nem jaau nūm wajappai khaugba aawai wajapcha khap aag jēeum khōsi nūm khai, di aar pawia amach jaainagta jēeju aai nūm. Magba jäg culto ee ዕወንድ ijējēb aawai üu khaba sim.

³⁶ Pārau jäg deeum iglesia ee aajemjö khaba, sii pāachdëu am aig nem waauwai, የpāachdëuta nacha Ŋwandam iek ompaa aujimpii nū? የwa pāachdëupaita mag Ŋwandam iek khaphu nūwa?

³⁷ Pāar ee āb sii ich iiupai khāijā Ŋwandamau ichig jaaubarm iek jūrr ጽrag jaaujem ag sua theeg paraam a sim khai, wa deeum sua theeg Ŋwandam Akharau deetarr khāijā wai sim a sim khai, magua tagam khun khāijā khapcha aju aai sim: muajā ich ābam Ŋwandam Akharaupai māchig jaaupitar-ta jaau chirum.

³⁸ Pari īchab ābmua khāijā mua nem jaau chirumjā chad amapha sim khai, magan oob “Jā chan Ŋwandamauta ich iek jaaupi simū” amiet.

³⁹ Cristo gaaimua khodamnaan, magua mua mag chirum: Ŋwandamau ich iek pāachigcha

jaaubarm jūrr õrag jaaujem ag juu theegta pāachig deepim khōsi abat, i iek õor jüg eyaa jawaag. Pari mag awiajā oob, “Deeum meu chan iekhaju khaba sim” amiet.

⁴⁰ Deeu p̄aba pārag jaau chirum: Mag nem waauwaijā sīi parhooba pāachdēu ampierr aba, agpierraata aajeethä.

15

Cristo meewia deeu phiiduetarr

¹ Khodamnaan, pārag khīir eyaa apim khōsi chirum maach peerduajem iek ar na māchdēucha pāachig jaautarr. Ich mag iek ajim pārau ükhawia īsjā ūu agtha ag gaai ubu durrum.

² Ich mag iek māchdēu pārag jaautarr gaaimua ūu pāar peerduwi nūm, majā chadcha ükhatarr khai mama. Ich agtha pāar ag iek p̄aba ich mag i dūi ubu nūm khai, ūu pāar chadcha peerdu nūm.

³ Māchdēu ükhatarr iekta ya īchab pāragjā jaauwia chirum, jäga ich Ēwandam iek phā sim gaai jaau simjō chadcha Cristo maach pekau gaaimua thōjī.

⁴ Mag i thōowia bēp sūtarr khāai thārjup nūm ee ūwaai maach ich māg phiiduetarrjā īchab mua pārag jaaujim. Mag i phiiduetujā īchab ich Ēwandam iek phā sim gaai ya ag nawe jaau sim.

⁵ Mua pārag jaaujim, Pedroog ich oopitarr, ag khur doce ich dūi ogduba wēnūrraajerr khūnag ich oopitarr,

⁶ maimua ag khur ūmaai deeu ich iek ükha durarr khūn khapan quinientos atcha ābam aig narr khūnag ich oopitarr. Mag i ootarr khūn āaur

khuunан ya kheechwia naab pari jaarrcha atcha agtha monakha thuunm, mag amachdeu ootarr jawaag.

⁷ Maimua Santiagoogjä ich oopiwia thum ich dai ogduba wenurraajerr khuunagjä ich oopijim.

⁸ Jaakhuunан chadcha ya ich dai dürrü wenurraajerr khuun ajim, mamu muun eeu ich iek ükhatar edweta warre murug ich oopiwia mujur aujim. Maguama, mag murugta äbmiecha ich oopitarr aawai muun sii agtha khukhur chiruwe thaabapüitarrjöta chirum.

⁹ Magtarr aawai Jesuu ich iek jaaumkhiir ichdeucha jur autarr khuun eeja muchta thumaam khuun khaaijä serbiibacha chitum. Mag chiraawai mujä īchab ich Jesuucha ich iek jaaumkhiir thür autarrau a thürju aai khaba chirum, i iek ükha durrum khuun khaibag wawaagjä am ëudee ëkha chituu aajerr aawai.

¹⁰ Mag chitajieb mamu üu Ëwandamau mu eeg oowi ïs ich iek jaaujemkha wai sim. Muchta much khapeen ich iek jaaumkhiir ichdeucha jur autarr khuun khaaijä ürcha phidkhawia chirum. Much juapadamau khabajim pari ichdeu mu juag oowiata üu chadcha mu dürrcha i athee phidkhabarm. Jägan Jöoirau parchata mu eeg oobajim.

¹¹ Pari mag chirum aig chan khaita ürcha phidkhajii wa khaita pöm phidkhabajii a chirum khabam. Maach thumaam khuunau ichiita Cristo meewia deeu iiu phiidutarr iekta jaau num; mag jaauwia päräu ükhajierram.

Kheechwiajä deeu phiidutkhaju

¹² Pari mag Cristo meewia phiidutarr marau pärag jaubaawai ükhatarra, jäga ïs ûurwai

pāar eem khūn iek mag õor meebarm chan tag phiiduba aajem a jaau nām ūr chirá.

13 Chadcha mag õor meebarmjā tag phiiduba aajeekhiin, magan Cristojā agtha ich aukhërtarr jēbdeg s̄lejeekham.

14 Mag Cristo chadcha iiu phiiduwia ich mag öberba arr akhiin, cha marau i iek jaau wēnurrumjā s̄eukha chad khaba arrta jaau wēnurrakham. Mag khai magan maadēu parta ükha nām.

15 Chadcha mag amau jaau nāmjö õor meebarmjā meem iekta meejem akhiin, magan maraun s̄eukhata Ēwandamau Cristo phiriu aujim a jaau wēnurrum, chadcha phiiduba arrta.

16 Amau jaau nāmjö mee nām khūn tag būrjā iiuba nām khai, magan Cristojā meewia tag phiidubakham.

17 Mag Cristojā phiiduba arr khai, magan parta pāraujā i iek ükhajierram. Mag akhiin magan pāran agtha pāach pekau eeta wēnurraajeekham.

18 Mag i phiiduba arr khai, magan ūchab i iek ükha durrumua ötarr khūnjā amach pekau eepaita ich mag okhoo durrum.

19 Cristou ich igar wēnurrum jūrr maach ich aar auju a simjā, maach meewai chadcha ich aar aubamta mag s̄iekhiin, magan ḡhan wajaug athee i gaaimua mag phithur wēnurraajeekhajī? Mag akhiin maachta chadcha thumaam khūn khāajā parchata phidkha wēnurrumjōo aajeekham.

20 Pari Cristoon chadchata iiu phiidujim. Mag õor pōm ö nām ee ichta nacha phiidutarr gaaimua ewag pawiajā õor khapan ichjō phiidutkhaju jaau sim ajim.

21 Wajapcharan ich jāg warrjā ñor ābpaim gaaimua ewag pawiajā ñor thum okhoo n̄isierrjō, ich agjö īchab woun ābpaim gaaimuata ewag pawiajā ñor iiu phiidatkhaju i gaaimua.

22 Ich jāg warrgarwe Adán gaaimua ñor thum ö derr aawai ich agjö īchab Cristo gaaimuapaita thum maachin ich mag iiu wēnurraju.

23 Pari majā sīi parhooba khabam: Cristota nacha phiidatjim; mag khur deeu ich pierrum edta i igar ūkha durrum kh̄unjā jūrr phiidatkhaju.

24 Ya magbarm aigmuau chadau, Cristoouta mag durr thum ich khaibag dāi ag gaai juu theeg th̄unampa thum pödpüinaa jūrr ich Ēwandam chi Ayagta nem thum jüapiju, ich mag chi Pörkha ūsimkhñir.

25 Pari mag ich Ayagta juu theeg thum jüapiju na, ich dāi iekkhōr paraam kh̄un thum ich juu eegar phē au n̄em ora ich Cristota mag ichdēu ñor phē aumam kh̄un Reikha sim.

26 Mag ich dāi iekkhōr paraam kh̄un thum ich juu eegar phē athaawai, ābmiecha paawai tag ñor mee khaugba th̄unaisiju,

27 magamkhñirjā ich Ēwandamaa thumaa Cristoogta jaau wai s̄iewai. Mag nem thum irigta jaaujim an̄em chan, ich Ēwandam chi Aaipata jūrr i juu eegar sim an̄em khabam. Ich Ēwandam chi Aai chan pöd i juu eegar aju khaba sim, warrjā ich Jōoirauta mag nem th̄unam thum i juu eegar apitarr aawai.

28 Maimua mag nem thum th̄unam Cristoou ich juu eegar phē athaawai ich Cristojā Ēwandam Iewaakha simta jūrr ich Jōoi juu eegar ūsisiju, ich

Jöoirauta warrjā irig jua theeg thum ich jua eegar phedeetarr aawai. Magbaawain chadau ich Ewandumta nem thum thunam khääijä warag ürpai Sisiju.

29 Mag Cristo iiu phiidabajim anum magan ḡkhanthee ãaur khunau jäg ya meetarr khun kōitjä amach pör choopi namma? Mag õor mee num khun iiuba nam chan, ḡkhanthee am kōit pör choopi namma?

30 Mag Cristo iiu phiidaba arr khai, magan ḡkhantheeta maar jäg ed eepierr sii maach mod umkha numjö wēnurraajemma i gaaimua?

31 Mag wēnurrum gaaimua muchin edau ãspapakhampierra tag pāar khīr chitabajujö aadēp aajem, chikhamnau dakhāwaau. Pāar Cristo igar num gaaimua much onee chirumjä meerba jaau chirum pārag. Ich agjö much peer õrau thōthōo aajem pārag jaau chirumjä sēukhaba chirum.

32 Dich khapeenpaijä khaibag sii maach khoojemjö s̄isidum düijä par iekhaupain Efeso phöbör ee chadcha maar jāau numjö aadēp aajeejim, Cristo gaaimua. Pari chadcha õor ö numjä tag phiidaba aajeekhiin, ḡkhanthee muug chitu aju chad khabam athee? Mag akhiin magan am iekhōoin, “Keena, jöpcha khēchju nəpí, magan warag thach khōwia onee dōjā dōtarrau” aju aai num.

33 Pari mag khabam khodamnaan. Oob ar Jesūs iiu phiidabajim a jaaujem khunag pāach khūgurpimiet. Pārau khausbá: “Khaibam khun düi khapeerkhaawain maach wajapha chirarrjä ārpäajem” a jaaujem.

34 Khīrjug khaphh aajeethh. Mua ūr chirm, mag maach meebarm chan tag phiidtba aajem a jaaujem khun pāach eepaijā thunm anm; mamh mag thunmjā pāar būrjā chigaa khabamjöta aajerram, amag iekhabanaa sīi ūrbamjö aawai. Pārau khaugba nh, chi mag nm khun chan Ėwandam igar khaba, ni būrjā i khaugba naawaita mag nm. Magm khun pāach ee wai naaba warre jurbaphit. Much iek ūrwia khīr naaumkhīr īs chadcha mh mag iekha chirm pārag.

Jāga meetarr khunjā deeu phiidtkhaju khai

35 Tale ãaur khunau amach ödegpai khāijā, “Keena, jāg õor mee nmjā ḥjāgata phiidtkhaju khai? wa am phiidtkhaawai ḥam mor jāgata sīsid aju khai?” a jēeuju, amach wir aigpai khāijā.

36 Chi mag jēeu simm magan wajap khīrjubanaata mag sim. Pārau ooba aajē, jāga aajē nemjīir dau jīirwai. Par daúa oowai nemjīir daudam jēb eecha joothh kheerwai warre thōbaadēmjōo oojem. Pari mag thōbarmjö arrta, deeu tharrphēbaadēmuata ūwaai khērdam paarpawia iiu khērsiejem. Ich agjöta thunaabahab maachjā; maach meewia jēb ee aukheerwai mug atag deeu phiidtkhaju khun khabahab.

37 Pāadē mh sēu awia arroz wa deuem nemjīir dau khāijā jīirnaa oobat: Mag nem jīirwaijā warre chi būdamchata jīirba, chi daudampaita jīirjem.

38 Mag öbērmamuata chi nemjīir daupierr khīr pogkhe öbeerjem, Ėwandamau warrgarwe ich mag derr aawai. Maachjā agjö meebarmuata mor iiur paarpa naabahab.

39 Ich jäg nemjīr dau khīir pogkhe paraanaa pabüjā khīrpierr thunamjö, maach morjā khīet sīebahab, tagam nem dūi. Nemchaain pabü eem morjā khīet sim; nem ichpan morjā khīet sīewai ãwarr morjā agjö khīet sim.

40 Ügtharmpeen morjā khīet sīewai, mug jēb gayam khūn morjā khīet sim. Ügtharmpeen amach ooimug khīet wai naawai mug jēb gayam khūn ooimugjā khīet sim.

41 ¿Pārau oowai mug edau āsdawam edau chi edaram dūi khīet sīeba aajē? Ni phīdagjōojā khaba sīsidum. Amach chi phīdag appaijā thum dau agdaujö wūba, dau khīet sīsid aajem.

42 Wajapcha khīrjukhiin, maachjā ich jäg nemjīr jīr nūmjōta naabahab īchab, mag meewia deeu iu phiiduajem a jaauwai. Khani maach meewai nemjīr jīr nūmjö maach mor jēb ee aukhērbaawai sīi beeurjem; pari mag meebarmuu deeu iu phiiduabarm chan tag beeurbam.

43 Mag bēp sīubarm chan tag büürjā maadēu igba sim. Pari magtarra deeu phiidu sīsiewain chadau sīita ooihmu sīsiju, magjō aju nem chan maadēu ooba aajem. Ya sīi juu theegjā chukhu bēp sīutarra jūrr phiiduawain chadau juapa theegta phiiduju.

44 Maach meewain maach mordam cha maach iyūn nūmta jēb ee maajem. Pari mag sim phiiduawain chan ya tag mug mor khīir khaba, ügtharmpeen morkhata phiiduju. Wajapcharan mug dich bi eem morjā paraa aawai ügtharmpeen morjā īchab thunam.

45 Ŝwandum iek phā sim gaai jaauwai, waracha ichdēu ompaatarr woun Adán a thür sīerr ichdēuta iiupi aujim a jaau sim, magbarmua ewag

pawiajā maach paarpa aumkhīir. Pari ag khur Cristo pierrwai jūrr ich garmuata õor iiupie chaar iiupiejem, magbarmua ich gaaimuata ügthar õor öbēr wēnūrramkhīir. Mag Ņwandamau Adanta nacha ompaatarrjö, jūrr Cristota nacha phiriu aujim, ichta ügthar wētju khūun dēn chi Pörkha ūsimkhīir.

46 Magtarr aawaita mág agtha eegar n̄weran ich mág mor maachdēu wai n̄m düipaita wēnūrraju. Pari mág atagta agjö ich Ņwandamaupai maachig tag thōjā thōba aajem mor deeju.

47 Nacharam woun Adán aajerran jēb dēnta Ņwandamau ompaa aujim, pari Cristoon jūrr ügtharmuachata bēejim.

48 Maach mág agtha mág durr jöoi gaai durrum khūunan nacha mag jēb dēn ompaa autarr ag mor khīrta wai n̄m: pari ya ügthar paawain ich ügthar sim ag mor khīrta wai naaju, Cristo mor khīir.

49 Ÿs ewag pawiajā agtha Adanag mor deetarr khīirkha wēnūrrumjö, jāg n̄u awia jūrr ich Cristoou mor wai sim khīrta maadēujā agjö wai n̄uisiju.

50 Pari cha mua jawaagpam wajapha ūrbat ermanonaan: Maach mág eegar aawai maach mordam mág khitum chan pöd Ņwandam sim aar öbērbam. Maach mor mág būur abarmua dajēkhu khitum chan pöd Ņwandam sim aar wēnūrraju khaba n̄m.

51-52 Pari ūrbat, īchab agjö cha mua pāar jügderra jawaagpam: ma chan pārau būurjā ūrba aajemn̄u: Maach mág thanum khūun thumcha

chan khëchbaju. Pari agtha khëchba naawiajā, chadcha maach chi ükha nūm khūn mor mug simn, ābmiecharam trompeta sirbarm däi sīi mug maach dau phīrbarmjö abarm ee, warre maach thumta mor iiur wai naisiju. Mag trompeta tēe abaawaита nawe khëchwia jēb ee khëkhēd arr khūnjā deeu phiidatkhaju, tag khëchba ich mag iuu naisieg. Magbarm däi maagwai agtha maach chi monakha durrum khūnjā deeum mor chi iiurigta paapüju ich Ŋwandamau.

53 Magbaawai maach mor mug dajēkhu khitumjā jūrr būrjā meeба aajemug pabaadēm dūi, tag beeurjā beeurba, sīi ich mag sīerraajemkha sīsiju.

54 Mag tag maach meejā khaugba thūnusiewain chadau chadcha ich Ŋwandam iek phā sim gaai jaau simjō, “Mag atag paawai māch garmuata ðor dajēgpiejemjā pödpüju” a simjō naisiju.

55 Mag igwia īchab ich Ŋwandamau ich iek deuem ich iek jaaujemug phāpitarr gaai jaauwai, “Magbaawain chadau jāg ūrau amach dajēgu ögkhaajerrjā tag khīrjuba naisiju” a sim, “chi maach dajēgpiejerrjā ya tag juu theeg chukhu sīsiewai.”

56 Jōoingarwe ley deetarr gaaimuata ūrau amach pekau pōoma wai nūmuu okhoojujā khaphū aajem, mag pekaúata nem juu theeg benen dēnjo ðor meepiejeeawai.

57 Mamū ūu maach Pör Jesucristoou mag pekaúa ðor okhoopiejem ich garmua pödpütarr gaaimuа ūu maach i däi wēnūrrūm, tag okhooju khaba. Mag nūm däi mug jēb gaaiwejā maachig ich juu theeg deejem, mag pekau juu theegag dich thū aupiba aag.

58 Cristo gaaimua khodamnaan, mua chadcha pāar khōsi chit m. Magua mua p rag, “Ich j g i d i ub naa chikhannau chaaur nem jaau n muaj  p ach kh gurpiba, warag maach meewiaj  deeu iiu n isijuuta kh irjunaa i dau naj  nem wajapha wau n m gaaita phidkhanaat” a chir m. P rau khaph  n m, ich athee maach mag phidkhabarm  irua s i ich j g par okhoopibaju.

16

Ofrenda dee n m

1 P rau khaph  n m, j ga mua Galaciapien-agj  jaaup ij . Magtarr aawai j g Cristo gaaimua maach khodnaankha th n m kh un n athee p ach eej  agj  phatkhon phiebat.

2 Domighed paawai agdauj  p achd u ganmampierr phiepetat; maagwai ya wai naawai, m  barbaimaawaita eeupemj  mag phatkhon j rj r abaju.

3 Ya p ach aar m  barbaimaawai p rau  or j r auju; makhu nta m chd eucha p iju, maach khodnaan Jerusalenpien athee mag p achd u phatkhon j r phietarr deen mamkh ir. Amach d ipai  chab  sap ph naa deep iju. Ag gaai p rau jaaup iju, mug chi phatkhon arr n m kh un n maachd eucha j r auwiata p i n m kh un nau a khat amkh ir.

4 Muchd u oowai m chj  am d i maju aai chir m khai, magan m chd euta am ph  arrju mag phatkhon deen.

Pablo Corintoog maju kh irjutarr

5 Päär oon mamua Macedoniapien ee m✉ dichju. Ökhar mag ph✉rd✉mamuata Corinto barju, pääar aar.

6 Tale pääar aig m✉ khāaidam khapanaa khāijā chiraimaju, pari agtha wajappai khaugba chirum. Ichau pamun, jāig pääar aig chirumua idēu m✉ch gaai noseg jaar dichpiju. Maimua ya döchumie burrbaadeewaita m✉ch majuug mamkhīir, mag tale päärau m✉r✉g jap ee m✉chdēu nemdam igju thumaa phēdeepüiju.

7 Mam✉ m✉ugwaiwe chan mabam. Sii pääar aig dichmapha chiraawai maach Pör Jesuu khōs amun m✉ch ödiwan pääar aig därr✉u chiraimaju khīirju chirum.

8 Pari ya m✉g phiesta Pentecostés burrju gayaa pamaawai ich m✉g Efeso phöbör ee chirumua warag phiesta dichpiju.

9 Maach Pör Cristo iek jaau chitum gaaimua ðor khapankham khunau m✉ khōchkhaba thunaab mamus, mua magumjā igba warag jaauju, mag maach Pör athee phidkha n̄mua i iek jaauju aya oo wai chiraawai. Magua pöd phiesta nawe chan m✉ mabam. Mua khaph✉ chirum, mag mua jaaubarm chi ūr n̄m khunaujā sii par jügupai ūrbaju.

10 Pääach aar Timoteo barimaawai i däi wajapha abat, ichjā īchab pääch ee aairaa chiramkhīir. Magaag īchab ijā m✉jō maach Pör Cristo iek jaau n̄m phidagta jaau khitaajem.

11 Iwiram ābmujā oob päärau i kha isée amiet. Magju khāai irua nem igjudam thumaa irig deebapäit, onee urumua m✉ oon bēemkhīir. Büürjā barchēba aawai tagam khun ermanonaan däi in✉

chirum.

12 Maach ermano Apoloogjā par mua pepet chiru ajim, warm khun düi pāar oon mamkhīr. Pari magumjā maba, thuba sisijim. Pari ökhar ichdēu oowai maju ayaa abarm ed jam pāar aar i barju.

Pabloou Corintopienag salud deepäinaa am wawitarr

13 Äbmiecha paawai pārag, “Pāach oomapha aajem khun düijā khīr khaphunaa pāachdēu Cristo iek ükha nūm gaaita ubu thierrkha nūsit” a chirum. Ag iek gaaita emkhooinkhanaa nem jua theeg abat.

14 Pāach eepai nem waauwaijā, thumaa dich khapeen kha khōsinaa am üu apiegtā nem waubat.

15 Cristo gaaimua khodamnaan, Corintopien. Pārau khaphu nūm, maach ermano Estefanata jam pāar aar Acaya durr nacha ich chaain düimua ich üuipa mug maach peerduajem iek ükhajim. Mag ükhawia amach khīrauta agjö ar ewag ükhamam khun juagjā oo nūsijim.

16 Muan pārag, “Jāgūm wounaanau wa ijō Êwandam iek gaai phidkha nūm khunau khāijā pāachig mag abaawai ag ipierraa abat” a chirum.

17 Mu onee chirum, pāar bēeba nūm ee Estefanaauta Fortunato düimua Acaicopa üu mu oon bēetarr aawai. Pāachcha pōd bēebahab mamu, am pierrumua üu pāachchata pierrumjö abarm.

18 Üu chadcha amau mu thāar onee apiwia pāarjā ich agjö onee apiju, deeu pāar aar bardutkhaimaawai. Jāgūm wounaanau chad

pārau chadcha pāach garmuajā būurjā chig abata wai naaju aai nūm.

19 Mau Asia provincia ee iglesia nūnuidūm eem khūnaujā pārag salud deepāi nūm. Aquiloou Priscila dūimua salud deepāi nūm, maimua am deg ermanonaan culto waaujem khūnaujā agjō salud aajem pārag, pāarjā maach Pör Jesucristo dēnkha naawai.

20 Tagam ermanonaanaujā agjō thumaam khūnag salud aajem. Pāach āba biirdhawai pāach khapeen dūi agdaujō kha khōsinaa saludaabat.

21 Much Pabloouchata pārag mug saluddam much juadamaucha phānaa deepāi chirum.

22 Ābmua khāijā maach Pör Jesucristo khōchkhaba sim khai, magan ichdēu khap chirá Cristoou jāga aju i dūi ich bēem ed.

Maach Pör Jesús, jdeeu pidú!

23 Pāar kōit maach Pör Jesucristoog jēeu chirum, ichdēuta pāar dūi ogduba ich mag pāar üu wai nūrramkhīir.

24 Pāar thumaam khūn mua khōsi chitum, maach thum āba Jesucristo dēnkha thūnaawai.

Mugdampai ajim pārag jaaum ig chirarr. Ayoo keena,

Pablo

**Éwandam Iek
New Testament in Woun Meu**

copyright © 2011 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Woun Meu

Dialect: alternate spelling

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Woun Meu (alternate orthography)

Copyright Information

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Woun Meu

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses,

please contact the respective copyright owners.

2014-08-06

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files

dated 29 Jan 2022

974f85ca-2196-54fa-aa19-a0078d3a03e9